

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Inhoudsopgave

Colofon.....	3
Voorwoord	5
Inleiding	7
Deel 1 Voorjaarsnota 2022	9
1. Actuele Ontwikkelingen	11
1.1 Oekraïne	11
1.2 Prijsstijgingen	13
1.3 Financiële onzekerheden.....	14
1.4 Effect aanpassing interne rekenrente	14
1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead	15
1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting	15
1.7 Overschrijding inhuurplafond.....	15
2. Actualisatie Financieel Beeld	17
2.1 Financiële ontwikkelingen	19
2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C.....	24
2.3 Knelpunten en meevallers.....	28
2.4 Overheveling taken naar gemeenten	38
2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen	40
2.6 Resultaat Jaarrekening	47
2.7 Algemene dekkingsmiddelen	47
2.8 Groeikader	47
Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022	49
3. Uitvoering programma's	50
3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte	50
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen.....	51
3.3 Aanvullende zorg Jeugd	52
3.4 Maatregelen Corona	52
4. Investeringsprojecten	73
4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022	73
5. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting	79
5.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting.....	79

Colofon

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Uitgave

Gemeente Utrecht

Informatie

Gemeente Utrecht

Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk

Afdeling FIJ

Postbus 16200

3500 CE Utrecht

www.utrecht.nl

Finutrecht@utrecht.nl

Voorwoord

Raadsvoorstel 2022, zaaknummer 9954726

Utrecht, 12 mei 2022

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. De Voorjaarsnota maken we jaarlijks als voorbereiding op de programmabegroting.

Normaal gesproken is de voorjaarsnota het document waarin de integrale afweging plaatsvindt en de beleidsmatige keuzes voor het komende begrotingsjaar worden voorgelegd, inclusief meerjarige doorkijk. Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota zijn de coalitieonderhandelingen echter nog in volle gang. Daarom bevat deze voorjaarsnota – anders dan gebruikelijk – geen voorstellen voor beleidskeuzes maar alleen voorstellen voor onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten. Hiermee geeft de voorjaarsnota een actueel beeld van de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt vervolgens (op hoofdlijnen) plaats in het coalitieakkoord en zal gezien de grote onzekerheden voor een belangrijk deel ook nog worden beïnvloed door de meicirculaire. Wij verwachten daarom bij de Programmabegroting 2023 een meer gedetailleerde financiële vertaling voor te leggen.

De Eerste Bestuursrapportage 2022 is het eerste moment van bijstellen of bijsturen van de kaders zoals vastgelegd in de programmabegroting 2022. Deze rapportage biedt een actueel inzicht in belangrijke financiële ontwikkelingen die zich in het huidige jaar voordoen.

Wij wensen u veel leesplezier.

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Inleiding

De bestuurlijke Planning & Control cyclus stelt de raad in staat om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende taak. Deze nota bevat de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. In het [eerste deel](#) Voorjaarsnota 2022 zijn de ontwikkelingen opgenomen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld. In [Deel 2](#) zijn de mutaties die alleen betrekking hebben op 2022 opgenomen.

Aangepast proces P&C-cyclus

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart van dit jaar en de nog lopende onderhandelingen worden in deze voorjaarsnota geen beleidskeuzes als onderdeel van een integrale afweging voorgelegd. Deze voorjaarsnota betreft een weergave van de onvermijdelijke ontwikkelingen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld en geeft daarmee de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt (op hoofdlijnen) plaats bij het coalitieakkoord en zal op basis van belangrijke ontwikkelingen in de meicirculaire bij de programmabegroting 2023 concreter financieel wordt vertaald.

Actuele ontwikkelingen nog niet financieel vertaald

Op dit moment zien we een aantal ontwikkelingen, zoals de sterke prijsstijging van de (bouw- en energie) kosten en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze ontwikkelingen hebben een materiële impact op het financieel beeld, maar we kunnen de financiële effecten nog niet goed inschatten. Deze ontwikkelingen zijn wel benoemd in [hoofdstuk 1](#), maar zijn nog niet verwerkt in de cijfers van de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022.

Daarnaast zijn er nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. Wel hebben we een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

x € 1.000						
Hfst Bedragen x € 1.000	1e Berap					Structureel
	2022	2023	2024	2025	2026	
2 Actualisatie financieel beeld	33.905	19.170	8.056	-169	-19.029	-19.429
3 Afwijkingen 2022	-7.463	0	0	0	0	0
Totaal saldo	26.442	19.170	8.056	-169	-19.029	-19.429
2.4 Algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600				
2.4 Verevening met bestemmingsreserve	925	-	-	-	-	-
Totaal beschikbare financiële ruimte	32.967	13.570	8.056	-169	-19.029	-19.429

Voorjaarsnota 2022

De beschikbare financiële ruimte voor gemeente Utrecht neemt af van 13,6 miljoen euro positief in 2023 tot zelfs 19 miljoen euro negatief in 2026. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in de financiële doorwerking van het Regeerakkoord op het gemeentefonds. Het nieuwe kabinet heeft ons via het Regeerakkoord extra middelen toegekend. Dit heeft een positief effect op onze financiële ruimte op korte termijn, maar op de lange termijn geeft het onzekerheid, omdat deze middelen incidenteel zijn toegekend. Zo nemen de inkomsten voor Jeugdhulp af en komt voor 2026 de opschalingskorting weer voor 100% voor rekening van gemeenten. In deze voorjaarsnota is een aantal onzekerheden niet vertaald, maar geven we zoals gemeld in [hoofdstuk 1](#) een toelichting op de onzekerheden die het financiële beeld richting de begroting 2023 nog kunnen beïnvloeden.

Eerste Bestuursrapportage 2022

Per saldo geeft de eerste bestuursrapportage een voorlopig positief saldo van 33 miljoen euro in 2022, bestaande met name uit de financiële ontwikkelingen 2022 (31,6 miljoen euro positief) en de knelpunten/meevallers 2022 (25,7 miljoen euro negatief). Ook het financiële resultaat over het jaar 2021 (32,2 miljoen euro positief) en de reservering voor onvermijdelijke kosten corona zijn in het financiële beeld 2022 opgenomen.

Het positieve saldo van deze bestuursrapportage wordt betrokken bij de integrale afweging (beleidskeuzes).

Dit is een voorlopig saldo, omdat we hier ook een aantal ontwikkelingen nog niet financieel kunnen vertalen.

Deel 1 Voorjaarsnota 2022

1. Actuele Ontwikkelingen

1.1 Oekraïne

Met de oorlog in de Oekraïne is inmiddels een groep van 4 miljoen vluchtelingen het land ontvlucht. Vluchtelingen worden in de regio (Europa) opgevangen. Inmiddels zijn er 28.000 Oekraïners naar Nederland gekomen en het Rijk verwacht dat dit op de korte termijn verder kan stijgen naar minimaal 50.000 vluchtelingen. Per Veiligheidsregio moeten voor de opvang 2.000 plekken worden gerealiseerd. Voor Utrecht zijn dit in eerste instantie 800 plekken. Daarbij houden we ook rekening met het scenario dat de aantallen verder toe gaan nemen.

Projectorganisatie

Het realiseren van 800 opvangplekken binnen Utrecht past niet binnen de reguliere werkzaamheden. Daarom is aparte integraal werkende projectorganisatie, het Oekraïne crisisteam' opgezet die zich onder andere richt op eerste opvang in de Jaarbeurs, het realiseren van opvanglocaties, de registratie van de vluchtelingen, verstrekken van leefgeld, inschrijving bij Burgerzaken, coördinatie van vrijwilligerswerk, organiseren van onderwijs voor de kinderen, medische zorg en begeleiding naar werk.

Categorieën opvang

De eerste opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne vindt nu plaats in de Jaarbeurs. Het streven is dat vluchtelingen niet langer dan een nacht hier verblijven en dan doorstromen naar crisis- of noodopvang plekken. Dat kan zijn binnen of buiten de veiligheidsregio. Wij onderscheiden thans in onze stad de volgende categorieën opvang:

- 0 Vooropvang jaarbeurs hub: Oekraïense vluchtelingen worden eerst in de jaarbeurs geregistreerd, opgevangen en binnen een dag doorgeplaatst naar passende opvang in Utrecht, regio of rest van Nederland. De jaarbeurs dient als verdeelstation en informatie knooppunt
- A. Crisisopvang 1 tot 30 dagen. Het gaat om opvang voor de eerste maand in afwachting van duurzamere opvang. Het niveau is noodopvang met Bed, Bad, Brood. Deze opvang kan bv in een hotel plaatsvinden of in een gastgezin (laatste kan ook langer duren).
- B. Noodopvang, mid long stay, 0 – 6 maanden. Deze locaties moeten snel beschikbaar zijn. Het betreft opvang met een (gedeelte) wooneenheid, slaapvertrek, dagverblijf / eetzaal., toiletten, douche en wasruimte en geen of een centrale was- en kookgelegenheid. Mogelijke locaties zijn tijdelijke kantoorruimte, lege school, vakantiepark, sporthal of hotelschip.
- C. Reguliere opvang, long stay, 3 – 24 maanden. Het betreft hier reguliere opvangplekken die voor langere periode beschikbaar zijn. Deze opvang is gericht op zelfstandigheid. Naast de voorzieningen in categorie b gaat het om een mogelijkheid tot koken en wassen. Bewoners besturen zelf en samen een huishouden.
- D. In deze categorie gaat het ook om long stay opvang; in deze categorie wordt gekeken naar meer duurzame oplossingen voor woonruimte. Naast zelfstandigheid staat hier duurzaamheid centraal.

Het is de bedoeling dat vluchtelingen doorstromen van de ene naar de andere opvang. We vinden het wenselijk dat mensen die bij in crisisopvang locaties (cat. A) of noodopvang locaties (cat. B) worden opgevangen een duurzamere opvangplek vinden in reguliere opvanglocatie (cat. C) (en daarna eventueel woonruimte in cat. D).

Compensatie door het Rijk

Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten compensatie ontvangen voor het creëren van opvangplekken en compensatie ontvangen voor andere kosten. Op dit moment worden compensatieregelingen, in overleg met de VNG, uitgewerkt. Hierbij gaat het Rijk (zie [Verzamelbrief opvang Oekraïne, 6 april 2022](#)) uit van:

- Het normbedrag voor gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners is 700 euro per week per gerealiseerde opvangplek. Bestuurlijk is aangegeven dat gemeenten geen financieel nadeel van deze opgave mogen hebben.
- Het normbedrag is van toepassing voor de periode waarin de regeling van kracht is (vooralsnog één jaar). Het normbedrag kan gedeclareerd worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) gerealiseerd is.
- Gemeenten kunnen een contract aangaan met een locatie voor een termijn van maximaal twaalf maanden. Het Rijk vraagt daarbij om alleen lange termijncontracten af te sluiten als dit een kostenvoordeel oplevert ten opzichte van korte termijncontracten. Het Rijk vraagt daarnaast om rekening te houden met de mogelijkheid om locaties op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers of studentenhuishouding.
- Transitie en transformatiekosten van panden worden vergoed op basis van werkelijke kosten. Het ministerie van JenV zal binnenkort vragen om voor dit soort kosten eerst een verzoek in te dienen. Deze regeling wordt nog nader uitgewerkt.
- Daarnaast zijn er kosten voor maatschappelijke organisaties die mensen begeleiden of activiteiten organiseren voor deze doelgroep.
- Over de vergoeding van overige kosten (onderwijs, zorg, Wmo, Jeugd, PG) worden aparte afspraken gemaakt met de afzonderlijke ministeries.

Uitgaven en investeringen

Vanaf dag één dat er Oekraïense vluchtelingen in Utrecht aankwamen, zijn we pro-actief gestart met het creëren van opvang. Inmiddels heeft het Rijk ons de vraag gesteld om 800 opvanglocaties te realiseren. Hoewel er meer duidelijkheid is over de compensatieregelingen is er op dit moment nog geen volledig zicht op de kosten. Daarom is het voor deze bestuursrapportage nog niet mogelijk om een reële inschatting van de te verwachten kosten te geven.

Risico's

We zien de volgende risico's en onzekerheden waar we uw raad ook over blijven informeren.

1. Het is onzeker of de uiteindelijke compensatieregeling van het Rijk voldoende is om alle (cumulatieve) kosten ten behoeve van de totale noodopvang van Utrecht te dekken. Het Rijk heeft aangegeven om de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne te compenseren. Momenteel wordt een compensatieregeling uitgewerkt voor het realiseren van opvangplekken, waarbij wordt uitgegaan van een compensatiebedrag van 700 euro per gerealiseerd bed per week. Deze regeling omvat de compensatie voor kosten als opvang, catering, leefgeld, energie, schoonmaak, beveiliging etc. maar ook uitvoeringskosten binnen het ambtelijk apparaat. Er is op dit moment nog geen totaaloverzicht op de uitvoeringskosten en overige indirecte kosten. Het is daardoor onzeker of dit budget toereikend is voor het totaal aan kosten voor huur, project- en uitvoeringskosten en leefgeld.
2. Het is nu onduidelijk of de reeds gemaakte transitie- en transformatiekosten worden goedgekeurd door het ministerie van Justitie en Veiligheid en passen binnen de regeling die daarvoor uitgewerkt wordt. Er is wel toegezegd dat deze kosten worden vergoed.

Een inschatting van de risico's wordt opgenomen in de tweede bestuursrapportage, evenals het effect van de kosten op de begroting 2022 en verder. Tussentijds informeren we de raad met twee wekelijkse nieuwsflitsen over de volle breedte van impact van deze grote opgave voor Utrecht.

1.2 Prijsstijgingen

Onzekerheid door stijgende kosten en leveringsonzekerheid

Gedurende 2021 zien we de bouwkosten stijgen. Sinds de oorlog in Oekraïne zien we niet alleen de bouwkosten stijgen, maar ook de prijzen van bijvoorbeeld brandstof en energie. Het Centraal Planbureau (CPB) geeft in haar nieuwe vooruitzichten in het Centraal Economisch Plan ook aan dat de prijzen snel stijgen, dempt de economische groei en is er sprake van een toenemende inflatie.

Naast de prijsstijgingen is de onzekerheid rond levering van grondstoffen en (deel)producten groot. Voor de bouwmaterialen zien wij dit nu al bij de beschikbaarheid van hout, maar ook voor staal wordt schaarste verwacht. Ook leidt de krapte op de arbeidsmarkt voor vaktechnisch personeel tot hogere kosten en minder beschikbaarheid aan arbeid om projecten binnen de beoogde planperiode af te ronden. Deze trend van kostenstijging werkt niet alleen door in de bouwkosten voor maatschappelijk vastgoed, maar ook voor de kosten van het onderhoud daarvan, investeringen en beheer van de openbare ruimte, ophalen van afval, investeringen in (ondergronds) infrastructuur en kosten van vervoer (leerlingen en Wmo). Dit geldt ook voor de kostenontwikkeling bij de maatschappelijke instellingen en verbonden partijen. Daarnaast ontvangen wij signalen dat bij aanbestedingen risico's van prijsstijgingen volledig bij de afnemers wordt neergelegd en de contractprijzen zullen stijgen.

Het is nog onzeker hoe de prijsstijgingen zich daadwerkelijk manifesteren. Vanwege de onzekerheden hoe de prijsstijgingen zich gaan manifesteren, hebben wij nog geen structurele effecten doorgerekend.

Impact op de begroting

Standaard indexeren wij de begroting op basis van verschillende indices. . De loonstijging gaat via de CAO, mits deze bekend is. In onze aanname is er voor 2023 een stijging van 2,5% geraamd voor lonen. Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. In de berekening van de prijsindex is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex. We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren.

Voor de subsidiebudgetten vertalen we de loon- en prijsontwikkeling vertalen we naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten, namelijk 70% loon- en 30% prijsindex.

Gedurende het jaar stellen wij de begroting niet bij voor prijsontwikkelingen. De reguliere werkwijze is dat in het lopende begrotingsjaar het budget (uitvoerings- of investeringsbudget) taakstellend is.

De huidige snelle stijging van de kosten stelt ons voor een dilemma in hoe de huidige begrotingssystematiek zich verhoudt tot onze ambities. Kunnen de verwachte kostenstijgingen worden opgevangen binnen de budgetten en wat zijn daar de consequenties van? Dit vraagstuk geldt niet alleen voor het huidige begrotingsjaar, maar ook voor de jaren 2023 en verder. In de raadsbrief over de stijgende (bouw)kosten van 1 april 2022 hebben we aangegeven het effect van de stijgende prijzen nader te onderzoeken. De lijn is en blijft dat prijsstijgingen primair worden opgevangen binnen de beschikbare budgetten, voor investeringen betreft dit in de post onvoorzien van het project en/of door aanpassingen in het programma.

De verschillende scenario's, de risico's, effect van indexering gemeentefonds en de impact van herprioriteren bij het handhaven van de huidige lijn worden bij het onderzoek in beeld gebracht. Een groot deel van de dekking van deze prijsstijgingen wordt naar verwachting gevonden in het accres van het gemeentefonds. De omvang daarvan wordt bekend gemaakt in de Meicirculaire, deze komt eind mei of begin juni beschikbaar. Daarna kunnen wij ook meer inzicht geven in het totale financiële effect van de stijgende kosten op onze (meerjaren)begroting door gelijktijdig de extra inkomsten van het Rijk de recente CPB-raming (maart 2022) financieel te vertalen in het meerjarenbeeld. Dan zullen we aan uw raad een apart voorstel doen hoe hiermee om te gaan.

In deze voorjaarsnota hebben we indexering volgens de reguliere methodiek toegepast MEV-verkenningen. Voor het huidige jaar hebben we als onderdeel van de knelpunten een aantal budgetten extra verhoogd zoals de stijgende energiekosten, bouwkosten voor onderwijsinstellingen (wettelijk verplichte taak), specialistisch reinigen van toiletvoorzieningen en groen onderhoud. Dit op basis van een eerste inschatting.

1.3 Financiële onzekerheden

In het regeerakkoord (januari 2022) heeft het Rijk ook keuzes gemaakt die ook de gemeentefinanciën raken; extra middelen maar ook een korting voor jeugdhulp en voor 2026 een aanpassing van de financiering van gemeenten. Vooruitlopend op deze nieuwe systematiek zijn de inkomsten voor het gemeentefonds vanaf 2026 aanzienlijk verlaagd, dit geeft onzekerheden over de structurele inkomsten voor onze begroting. Een eerste inschatting op onze inkomsten uit het gemeentefonds hebben wij gemaakt, daarbij zijn wij voor 2026 uitgegaan van gelijkblijvende inkomsten ten opzichte van 2025. Over de herijking (andere verdeling) van het gemeentefonds heeft het Rijk wel meer duidelijkheid gegeven in de recent ontvangen maartbrief. Met ingang van 2023 wordt het nieuwe model ingevoerd. Voor Utrecht heeft dit een structureel nadelig effect. Er wordt een aantal aanvullende onderzoeken uitgevoerd over deze verdeling. Dit zijn onderwerpen uit het advies van het ROB en een onderzoek naar de grootstedelijke kosten. We wachten op de uitkomst van deze aanvullende onderzoeken.

Daarnaast is het nog niet duidelijk welke impact de keuzes vanuit het Rijk hebben, bijvoorbeeld als het gaat om structurele financiële middelen in het klimaatakkoord, de extra korting voor Jeugdhulp, het verhogen van de eigenbijdrage van het WMO-abonnementstarief, armoedebelief, compensatie voor uitvoeringskosten Omgevingswet en WKB.

Het is ook nog niet duidelijk hoe de Rijksfondsen worden verdeeld onder de gemeenten, dit zijn fondsen voor o.a. woningbouw, volkshuisvesting, ontsluiting nieuwe woningen.

Zodra we meer duidelijkheid krijgen van het Rijk, zullen we deze informatie financieel vertalen naar onze gemeente en uiteraard u informeren. We verwachten van het Rijk nog een aantal uitwerkingen de komende maanden, voorjaarsnota van het Rijk, meicirculaire 2022 en de contourenbrief juni 2022.

1.4 Effect aanpassing interne rekenrente

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten de interne rente te verlagen van 2% naar 1,5%. Dit, omdat de marktrente gedaald is en de gemiddelde rente van de gemeentelijke leningenportefeuille ook lager is. Op grond van BBV-voorschriften moet de interne toerekening zoveel mogelijk aansluiten bij de werkelijke rentelasten.

Ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota gingen we ervan uit dat dit een budgettair neutrale aanpassing was. In geval van annuïtaire afschrijvingen, nemen de afschrijvingsbedragen eerst af en daarna toe. De doorvertaling van de aanpassing van de rente op de lange en korte termijn in het financieel beeld wordt onderzocht. Wij informeren u over de uitkomsten van het onderzoek bij de Tweede Bestuursrapportage 2022.

1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead

Om de schommelingen per jaar in de bijdragen uit het overheadvierkant op te vangen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 op 11 november 2021 besloten om een nieuwe reserve in te stellen. Op die manier kunnen de pieken en dalen geëgaliseerd worden. Bij het instellen van de egalisatiereserve Overhead is voorgesteld om de dotatie/onttrekking bij de eerstvolgende programmabegroting te verwerken.

Om een betere inschatting te maken van de mutaties op egalisatiereserve van de overhead stellen we voor om hiervoor ook de tussentijdse P&C-momenten van het lopende jaar hiervoor te benutten.

1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting

Gemeente Utrecht is belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Vpb) en betaalt belasting over de winst uit bedrijfsafval en over de inkomsten uit reclameconcessies. Over het eerste bestaat geen verschil van mening. Met betrekking tot de reclame-inkomsten zijn we echter van mening dat er geen sprake kan zijn van een te belasten winst en tevens, als men daar toch aan toe zou komen, dat de winst op een andere wijze en tot een lager bedrag moet worden berekend dan de Belastingdienst voorstaat. Met dit standpunt staat Utrecht niet alleen, ook andere gemeenten zijn het niet eens met dit standpunt van de belastingdienst. Tegen de aanslagen vanaf 2016 hebben wij bezwaar ingediend en tegen de uitspraak op het bezwaar zijn we in beroep gegaan. Met het beroep vragen wij nu een oordeel van de rechter hierin. Overigens procederen ook andere gemeenten in vergelijkbare zaken. Het is nu nog niet in te schatten hoelang de procedure zal gaan duren. Het kan wel enkele jaren duren voordat een finaal oordeel is te verwachten.

In het eerste kwartaal van 2022 hebben wij de Vpb-aanslag 2018 betaald, daarnaast hebben wij ook een voorlopige aanslag Vpb 2021 aangevraagd om de rentelasten te beperken. Onze aangiften over 2019 en 2020 zijn nu in behandeling bij de belastingdienst, dit zal hoogstwaarschijnlijk in 2022 nog tot belastingaanslagen leiden. Als er dan nog geen uitspraak is gedaan inzake het beroep, of als wij dit beroep verliezen, zal dit in 2022, afhankelijk van de mate waarin de belastingdienst onze aangiften corrigeert, leiden tot een tekort op het begrote bedrag aan te betalen Vpb van ongeveer 1 miljoen euro.

1.7 Overschrijding inhuurplafond

In de Programmabegroting 2022 is het inhuurplafond vastgesteld op 57,9 miljoen euro. Op basis van actuele ontwikkelingen wordt een overschrijding van het inhuurplafond verwacht van 6,6 miljoen euro. Redenen voor deze overschrijding zijn de steeds krappere wordende arbeidsmarkt, toename van tijdelijke werkzaamheden (bijvoorbeeld voor toeslagenaffaire) en het relatief hoge ziekteverzuim. Ook lopende het jaar zien we nog steeds extra onvoorziene taken vanuit het Rijk naar ons toe komen waarvoor wij uitvoeringskracht zullen moeten inhuren. Zoals de corona- en Oekraïne-crisis.

2. Actualisatie Financieel Beeld

In dit hoofdstuk geven we meer in detail een toelichting op het actuele financiële beeld. We beginnen met de financiële ontwikkelingen en lichten vervolgens de diverse onderdelen toe.

Samenvattend financieel beeld 2022-2026

De actualisatie van de financiële ontwikkelingen laat de eerste jaren incidenteel een aflopend voordelig saldo zien. Vanaf 2025 is een omslag te zien naar een structureel nadelig saldo van 19,4 miljoen euro. Het financiële beeld is een tussenstand, de definitieve uitwerking van het Regeerakkoord en het effect van de stijgende prijzen zijn nog onzeker. Ook is het coalitieakkoord niet meegenomen in de financiële ruimte.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële ontwikkelingen, die in de volgende paragrafen per programma worden toegelicht. De knelpunten die alleen op 2022 betrekking hebben, worden in Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht.

De beschikbare financiële ruimte wordt integraal afgewogen met onder andere de afspraken uit het coalitieakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000					
Hfst	Omschrijving	1e Berap 2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
2.1	Financiële ontwikkelingen	31.564	56.696	49.149	36.531	23.020	22.620
2.2	Onvermijdelijke kosten corona*	-5.071	-4.370	1.085	0	0	0
2.3	Knelpunten en meevallers	-18.273	-32.821	-36.243	-30.765	-36.114	-36.114
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten	0	0	0	0	0	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen**	-6.525	5.600	0	0	0	0
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming)	7.104	0	0	0	0	0
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021)	25.106	0	0	0	0	0
2.8	Groeikader	-	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935
3	Afwijkingen 2022***	-7.463	0	0	0	0	0
Totaal saldo		26.442	19.170	8.056	-169	-19.029	-19.429
2.4	Algemene dekkingsreserve**	5.600	-5.600	-	-	-	-
2.4	Verevening met bestemmingsreserve**	925	-	-	-	-	-
Totaal beschikbare financiële ruimte		32.967	13.570	8.056	-169	-19.029	-19.429

* Aanvulling scenario C wordt bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 verwerkt in Begroting 2022 (conform de werkwijze in 2021)

** De budgetneutrale wijzigingen en de onttrekking aan de reserves horen bij elkaar en zijn toegelicht in [hoofdstuk 2.4](#).

*** De ontwikkelingen uit de eerste bestuursrapportage worden toegelicht in [hoofdstuk 3](#)

Tussenstand van het financiële beeld 2022

Knelpunten, meevallers en ontwikkeling uit eerste bestuursrapportage

De knelpunten en uitvoering van motie 2022/25 beperken voor een groot deel de financiële ruimte. Bij de knelpunten en meevallers zien we zeven grote ontwikkelingen:

- kosten voor de uitvoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsboring Bouw van structureel 1,6 miljoen euro
- Aflopende bijdragen uit grondexploitaties geven een nadeel van 0,7 miljoen euro, vanaf 2026 neemt deze toe naar 5,3 miljoen euro
- een voordeel op het bijstandsbudget (BUIG) van 3,6 miljoen euro
- sterk stijgende (energie)prijzen door geopolitieke ontwikkelingen voor 2022 (3,7 miljoen euro)
- stijgende druk op de Wmo voorzieningen brengen extra kosten met zich mee, daar tegenover staat een overschot op de centrumgemeente taken. Per saldo stijgen de kosten van 2,5 miljoen euro in 2022 naar 10,6 miljoen euro in 2026
- een verhoging van de dotatie op de onderhoudsvoorziening van vastgoed ten bedrage van 4,565 miljoen euro voor de jaren 2022 t/m 2025
- extra personele inzet (7,5 miljoen euro) voor onder andere Wet Open Overheid, het organiseren van veilige verkiezingen, groei van de stad met betrekking tot wonen, klimaatverandering, energietransitie en bereikbaarheid

Ontwikkelingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022 zijn opgenomen in Deel 2: Eerste Bestuursrapportage. Dit betreft een vrijval van coronamiddelen uit de reserve van 2,1 miljoen euro. Ook zijn de voor de extra ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, overeenkomstig de unaniem aangenomen motie (5,6 miljoen euro) opgenomen in de bestuursrapportage. Tegenover de kosten van de motie, staat een positief resultaat uit de Jaarstukken 2021 van niet bestede Tonk-middelen. Het netto resultaat na resultaatbestemming is in de bestuursrapportage meegenomen, maar staat toegelicht in hoofdstuk 2.6.

Financiële ontwikkelingen

We hebben extra inkomsten van het Rijk uit de september- en decembercirculaire 2021 en de verwachte compensatie voor stijgende prijzen (31,0 miljoen euro) op basis van het prijspeil in september 2021. Tegenover deze compensatie staan ook de kosten voor de indexering van de begroting voor de cao en materiële prijsstijging (24,2 miljoen euro). De recent stijgende inflatie door de politieke instabiliteit, zoals toegelicht in de paragraaf Actuele ontwikkelingen, is nog niet meegenomen.

Ook is een eerste inschatting gemaakt van de doorwerking van het Regeerakkoord op de inkomsten uit het gemeentefonds. De inkomsten nemen met name kabinetsjaren 2023 t/m 2025 toe, dit is een aflopende reeks van 43 miljoen euro in 2023 naar 7 miljoen euro. Voor het jaar 2026 zijn de inkomsten onzeker en is voornamelijk rekening gehouden met stabiele overheidsfinanciën (zie ook [hoofdstuk 1 Actuele Ontwikkelingen](#)) door als uitgangspunt in 2026 het accres van 2025 fictief door te trekken.

Tenslotte is het weerstandsvermogen met 4 miljoen euro aangevuld. Dit is overeenkomstig de spelregels van het Herstelplan weerstandsvermogen.

Coronacrisis

Tenslotte zijn de effecten van de coronacrisis voor 2022 geactualiseerd. In vergelijking met het najaar ziet het dagelijkse leven in de stad er weer als vanouds uit en zijn alle maatregelen vanuit het rijk inmiddels afgeschaald. Ondanks dit positieve beeld vallen de onvermijdelijke kosten naar verwachting 5,1 miljoen euro hoger uit. Dit is het gevolg van de lockdown aan het begin van dit jaar en het langer voortduren van de coronamaatregelen daarna. Daartegenover staat een vrijval uit de coronareserve van 2,1 miljoen euro vanuit maatregelenpakket 3. Deze reservering kan verlaagd worden door de positieve ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden.

Resultaat 2021

Zowel de Tweede Bestuursrapportage 2021 als de Jaarstukken 2021 hebben een positief saldo. Na de resultaatsbestemming 2021, resteert een positief resultaat van 32,2 miljoen euro. Dit wordt betrokken bij de integrale afweging.

Nog te verwachten inkomsten

De financiële vertaling van het regeerakkoord wordt door het Rijk in de meicirculaire (eind mei / begin juni 2022) nader uitgewerkt, dit verkleint de onzekerheden met betrekking tot inkomsten uit het gemeentefonds. Het is nog onduidelijk of dan ook wordt ingegaan op het jaar 2026. Daarnaast verwachten wij dat de stijgende prijzen ook doorwerken in het gemeentefonds, dit wordt ook in de meicirculaire bekend gemaakt. Een deel van de stijgende prijzen op onze uitgaven hebben wij al in de Eerste Bestuursrapportage verwerkt 2022.

2.1 Financiële ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er financiële ontwikkelingen geweest die het gemeentelijke financiële beeld beïnvloeden en de beschikbare ruimte bepalen om nieuwe activiteiten en uitgaven voor de groeiende stad te kunnen dekken. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Financiële ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

Financiële ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	x € 1.000
						structureel
Autonome ontwikkelingen	12.917	7.184	7.183	8.804	10.018	10.018
Regeerakkoord	19.965	43.340	35.944	21.705	6.980	6.580
Groei van de stad	-1.700	5.935	5.935	5.935	5.935	5.935
Overige ontwikkelingen	382	237	87	87	87	87
Totaal financiële ontwikkelingen	31.564	56.696	49.149	36.531	23.020	22.620

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen bestaan uit externe, niet beïnvloedbare nominale (loon en prijs) en reële (volume) ontwikkelingen in 2022 en 2023. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt conform vastgesteld beleid.

Tabel: Autonome ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

Autonome ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	x € 1.000
						Structureel
Gemeentefonds	19.593	28.200	28.199	29.820	31.034	31.034
Loon- en prijscompensatie programma's	-2.676	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235
Aanvullen weerstands- vermogen	-4.000					
Belasting en heffingen (inflatiecorrectie)	0	3.219	3.219	3.219	3.219	3.219
Totaal autonome ontwikkelingen	12.917	7.184	7.183	8.804	10.018	10.018

Gemeentefonds

Het gemeentefonds beweegt mee met een breed deel van de rijksuitgaven (normeringssystematiek). Dit wil zeggen als het Rijk meer uitgeeft, het gemeentefonds meegroeit. De begroting, en dus ook de algemene uitkering wordt in constante prijzen geraamd. Voor het jaar t+1 worden jaarlijks bij de voorjaarsnota de budgetten gecompenseerd voor stijgende kosten. Dat is ook het moment om de raming van de algemene uitkering te gaan prognosticeren, inclusief de loon en prijsontwikkeling voor t+1 (het is een combinatie van correctie van het prijspeil en herverdeelnadelen). Het positieve saldo bestaat uit de verwachte compensatie voor loon- en prijsstijgingen en de effecten uit de september- en

decembercirculaire. Per saldo nemen de inkomsten uit de algemene uitkering structureel met 31 miljoen euro toe.

Er zijn nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. We hebben een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Loon- en prijscompensatie programma's

De bijstelling van het gemeentefonds hebben we nodig om een deel van onze uitgaven te indexeren voor loon- en prijsontwikkelingen. Er ligt een nieuwe CAO. De loonindexatie is per 1 december 2021 1,5% en per 1 april 2022 2,4%. Dat is totaal 3,9%. Op basis van het CPB en het inflatiecijfer is een schatting van 2,5% loonstijging vanaf 2023 opgenomen.

Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. Die bedraagt 2,05%. In de berekening van de prijsindex 2023 is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex (BDB). We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren, de GWW-index bedraagt 4,1% en de BDB-index bedraagt 3,3%. Zowel de looncorrectie over 2022 als de loon- en prijsontwikkeling 2023 vertalen we vanaf 2023 naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten. Met de geschatte ontwikkelingen bedraagt die 2,4% voor 2023.

	Indexatie 2023	Basis
➤ Loonkosten	2,5%	CPB loonkostenontwikkeling
➤ Materiële kosten	2,05%	CPB overheidsconsumptie gemiddelde van 3 jaar
➤ Weg en waterbouw	4,1%	Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) gemiddelde van 3 jaar
➤ Bouwkosten	3,3%	Bouwindex (BDB), gemiddelde van 3 jaar
➤ Subsidiebudgetten	2,4%	Gewogen gemiddelde van loon- en materiële kosten index
➤ Belastingen	2,4%	Verwachte loon- en prijsontwikkelingen

Wij hebben met deze indexeringen nog geen rekening gehouden met de recente sterke stijging van de prijzen en inflatie.

Weerstandsvermogen

Op basis van de voorlopige jaarrekeningcijfers blijkt de ratio van het weerstandsvermogen 0,73. In de voorjaarsnota 2021 is een herstelplan gemaakt om de weerstandratio weer op 1 te krijgen. Daarom is er volgens de spelregels een aanvulling van 4 miljoen euro nodig.

Belastingen (inflatiecorrectie)

Jaarlijks indexeren we de belastingopbrengst met de inflatie. Evenals voorgaande jaren bepalen we die aan de hand van de verwachte loon- en prijsontwikkeling vanaf 2022. De indexering komt daarmee op 2,4%, namelijk 70% loonindexatie en 30% indexatie materiële kosten. De recente sterke toename van de inflatie is nog niet meegenomen in deze indexering, omdat we de impact op onze kosten en de inkomsten van het rijk nog niet voldoende in beeld hebben.

Regeerakkoord

Het regeerakkoord heeft ook een financiële doorwerking op het gemeentefonds. We hebben een eerste inschatting gemaakt van de gevolgen voor de gemeente Utrecht. In de meicirculaire 2022 wordt het daadwerkelijke effect bekend gemaakt. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Regeerakkoord

(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

	x € 1.000					
Regeerakkoord	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Accres regeerakkoord*	15.215	25.038	30.374	18.800	25.600	25.600
Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp	0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Verlagen risico ingerekend accres op basis van de Meicirculaire 2021)	8.000	7.002	1.840	0	0	0
Bevriezen oploop opschalingskorting	250	10.500	14.250	17.875	0	0
Extra middelen jeugdzorg**	0	29.000	26.000	18.000	11.800	10.700
Toename kosten jeugdzorg	0	-11.800	-16.600	-15.300	-10.500	-9.800
Ingeboekt te verwachten accres GF	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Herijking Gemeentefonds	0	-5.400	-7.920	-7.920	-7.920	-7.920
Uitvoeringskosten WKB en omgevingswet	4.500	3.000	2.000	2.250	0	0
WMO abonnementstarief eigen bijdrage	0	0	0	2.000	2.000	2.000
Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal beschikbare financiële ruimte	19.965	43.340	35.944	21.705	6.980	6.580

*) incl. Woningbouw en Volkshuisvesting

**) incl. Extra korting jeugdzorg

Accres regeerakkoord

De extra uitgaven die het Rijk heeft gepland, zullen leiden tot extra inkomsten in het gemeentefonds (trap-op-trap-af).

Op basis van de financiële uitwerking van het regeerakkoord (startnota) hebben wij het effect voor Utrecht bepaald. Daarbij hebben we rekening gehouden met:

Groei van het algemene deel van het gemeentefonds (accres):

- de procentuele groei van het accres door de extra maatregelen is door vertaald,
- gecorrigeerd voor het effect van de lopende prijzen (wij begroten tegen constante prijzen) en
- verminderd met het voorschot waar we bij de Voorjaarsnota 2021 rekening mee hebben gehouden.

Voor de groei van het accres 2026 is afgeweken van het regeerakkoord. Wij gaan ervan uit dat het gemeentefonds zich zoals gebruikelijk ontwikkeld en hebben de inkomsten uit het jaar 2025 als basis genomen voor 2026. Deze hebben we aangepast met de procentuele groei uit de septembercirculaire.

Ingeboekt te verwachten accres

In de financiële strategie van de Voorjaarsnota 2021 is 8 miljoen euro structureel ingeboekt vanwege de verwachting dat het accres door het regeerakkoord zal stijgen. Dit bedrag is in mindering gebracht op het werkelijke extra accres uit het Regeerakkoord.

Verlagen risico ingerekend accres (op basis van Meicirculaire 2021)

De financiële impact van de meicirculaire was positief. Een deel hiervan is gebruikt om het ingeboekte verwachte accres gemeentefonds te verlagen.

Bevriezen oploep opschalingskorting

De opschalingskorting wordt bevroren in deze kabinetsperiode. Het is daarmee een incidenteel voordeel voor de jaren 2022 t/m 2025. Deze korting is in 2015 ingevoerd om gemeenten te stimuleren om te fuseren (op te schalen) vanuit efficiency perspectief. De beleidswijziging 'opschalen van alle gemeenten naar 100.000+ gemeenten' nooit is gerealiseerd en van tafel is gegaan, de opschalingskorting is echter wel blijven staan in het gemeentefonds.

Extra middelen jeugdzorg

In het regeerakkoord is de arbitrage uitspraak voor de jeugdzorg structureel meegenomen. Dit geeft extra inkomsten om de stijgende kosten te compenseren. De extra inkomsten dalen over de jaren heen. Uitgangspunt van dit deel van de arbitrage afspraak is dat gemeenten een hervormingsagenda opstellen die leidt tot lagere kosten.

Zowel op de lasten als batenkant zien we de nodige onzekerheden voor de komende jaren. Aan de lastenkant door een steeds groter beroep op jeugdzorg in combinatie met de hervormingsagenda. Aan de batenkant ook door de hervormingsagenda, die moet gaan leiden tot structureel extra middelen voor jeugdzorg, het nieuwe woonplaatsbeginsel en nieuwe verdeelmodel sociaal domein.

Daarnaast is er ook een extra korting voor de jeugdzorg in het Regeerakkoord opgenomen, deze is ingeboekt vanaf 2024.

Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp

In de Programmabegroting 2020 is geanticipeerd extra middelen voor de jeugdzorg en is voor 6 miljoen euro aan extra middelen opgenomen.

Herijking Gemeentefonds

In januari 2022 heeft het Rijk een voorlopige doorrekening gemaakt van het effect per gemeente op basis van gegevens uit 2019. Op basis van deze gepubliceerde cijfers is het financiële gevolg van de herijking -22 euro per inwoner. Er geldt hierbij een ingroeipad van maximaal -15 euro per inwoner per jaar... De huidige cijfers zijn hierop gebaseerd. Deze calculatie wordt nog geactualiseerd, want inmiddels is de herijking in besluit genomen, echter niet met een verevening van 90%, maar met bestaande verevening. De cijfers worden ook geactualiseerd naar 2020 en dit zal weer tot een nieuwe uitkomst leiden. Daarnaast is afgesproken dat het ingroeipad in jaar 2023 maximaal -7,50 euro per inwoner is.

Uitvoeringskosten WKB en Omgevingswet

Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

WMO abonnementstarief eigen bijdrage

Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)

Er is nog niet bekend hoeveel middelen er beschikbaar komen voor bijvoorbeeld het klimaatakkoord. De verwachting is dat dit via specifieke uitkeringen gaat.

Groei van de stad

Tabel: Groei van de stad

(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

Groei van de stad	2022	2023	2024	2025	2026	x € 1.000
						Structureel
Gemeentefonds	-1.762	5.261	5.261	5.261	5.261	5.261
Belasting en heffingen	0	612	612	612	612	612
<i>Toename OZB</i>	0	688	688	688	688	688
<i>Afdracht ondernemersfonds</i>	0	-76	-76	-76	-76	-76
Stelpost investeringsagenda groei	62	62	62	62	62	62
Totaal Financiële ruimte	-1.700	5.935	5.935	5.935	5.935	5.935

Groei van de stad (volumeontwikkelingen)

Op basis van ramingen die de afdeling Onderzoek opstelt, worden de parameters van de algemene uitkering jaarlijks geactualiseerd bij de voorjaarsnota. We actualiseren het lopende jaar en ramen de groei voor het komende jaar. De groei voor het komend jaar trekken we structureel door. We ramen dus niet de groei voor de jaren t+2+3+4. We ramen immers ook niet de eventuele extra lasten die zich in de jaren t+2+3+4 gaan voordoen.

Belastingen en heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

Met de groei van de stad neemt het bestand aan woningen en niet-woningen toe waarover onroerendezaakbelasting (OZB) wordt ontvangen. Door het uitbreiden van het woningenbestand is rekening gehouden met 0,688 miljoen euro extra opbrengsten als gevolg van een toegenomen areaal woningen en niet-woningen.

Afdracht ondernemersfonds

Conform de spelregels wordt 11% van de OZB-inkomsten aan het ondernemersfonds afgedragen.

Stelpost investeringsagenda groei

Er staan nog middelen ten aanzien van groei op een stelpost.

Overige ontwikkelingen

Naast de bovenstaande ontwikkelingen zijn er nog andere ontwikkelingen die invloed hebben op het financiële beeld.

Tabel: Overige ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

Overige ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	x € 1.000
						Structureel
Dividend	400	250	100	100	100	100
Rente	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Stelposten	72	77	77	77	77	77
Erfpacht	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Totaal beschikbare financiële ruimte	382	237	87	87	87	87

Dividend

Het dividend laat een positief effect zien en dat zit bij BNG. Het resultaat van de bank herstelt zich, na een korte Corona-dip met externe dividendrestricties, sneller dan verwacht. Die restricties op het uitkeren van dividend zijn inmiddels ook al opgeheven. De dividendraming voor Vitens blijft de komende jaren gehandhaafd op nihil.

Rente

Bij het opstellen van de begrotingen worden ramingen gemaakt van saldi van baten en lasten (exploitatie), investeringsuitgaven en grondexploitaties. De uitkomsten daarvan worden doorvertaald in een verwachte financieringsbehoefte en daarmee samenhangende externe rentelasten.

Externe rentelasten vormen de basis voor de interne renteomslag zoals die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet worden toegepast. Op grond van eerdere prognoses is de omslagrente met ingang van 2018 vastgesteld op 2% (was 4%). Met dit percentage is ook gerekend in de huidige meerjarenbegroting 2022-2025.

Het renteresultaat is het verschil tussen de intern aan investeringen toegerekende rentelasten en de werkelijke externe rentelasten. Door het in sterke mate achterblijven van de externe rentelasten heeft ertoe geleid dat over 2021 het renteresultaat moest worden nagecalculeerd tegen 1,85%. Ofwel: het gehanteerde interne rentepercentage van 2% was te hoog en moest worden herrekend.

Deze nacalculatie maakt het, samen met de reeds besloten verlaging van de omslagrente naar 1,5% met ingang van 2022, op dit moment lastig om ramingen voor renteresultaat te doen voor 2023 e.v. Nadere doorrekeningen worden gemaakt op basis van de nog vast te stellen balans 2021. De boekwaarden van de investeringen van die balans zullen naar verwachting een beter houvast geven voor verdere meerjarige doorrekeningen van onder andere het interne renteresultaat.

Stelposten

Saldo van diverse stelposten.

Erfpacht

De producten van erfpacht dragen bij aan de gemeentebrede financiële ruimte. De opbrengsten uit deze producten zijn nauwelijks beïnvloedbaar omdat het initiatief tot het omzetten van erfpachtvoorwaarden of het uitgeven van een nieuw erfpacht buiten de gemeente ligt.

In de Tweede Bestuursrapportage en in de Jaarstukken 2021 zijn incidentele opbrengsten verantwoord uit de conversie van erfpachtcontracten naar eeuwigdurende afkoop. Met deze conversie vervallen echter ook de structurele inkomsten in de vorm van de canons. De structurele inkomstendaling nemen we mee in de financiële ontwikkelingen. Deze omzetting geeft een structureel nadeel van 0,90 miljoen euro.

2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C

Ontwikkelingen Corona scenario C sinds de begroting 2022

In de Programmabegroting 2022-2025 hebben we rekening gehouden met het effect wat de corona pandemie. Dit is op basis van de inschatting die wij in de zomer 2021 hebben gemaakt. De verwachte financiële effecten hebben wij bij de Begroting 2022 in beeld gebracht middels twee scenario's (scenario C: basis, scenario D: somber). De onvermijdelijke coronakosten zijn opgenomen in scenario C en verwerkt in het financieel beeld. Inmiddels hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, zo was er wederom sprake van beperkende maatregelen en compensatie van het Rijk in december 2021. Met als gevolg dat we de uitgangspunten van scenario C hebben aangepast naar:

- Startpunt is de situatie van begin december 2021
- Vanaf het eerste kwartaal 2022 worden maatregelen vanuit het kabinet langzaam versoepeld, dat wil zeggen naar:
  - Coronapas op veel locaties
  - Daarbinnen geen verplichting tot 1,5 meter
  - Daarbuiten is 1,5 meter een advies, geen verplichting
- Corona blijft in heel 2022 nog onder ons, maar de maatregelen worden wel steeds minder beperkend. Vanaf het tweede kwartaal zien we de economie weer herstelt en een groei laat zien

In deze tabel hebben we de financiële effecten uiteengezet van de actualisatie van de onvermijdelijke kosten voor het jaar 2022 ten opzichte van de Programmabegroting 2022. Bij de Tweede

Bestuursrapportage 2022 actualiseren we de uitgangspunten van scenario C en daarmee de onvermijdelijke kosten nog een keer naar de situatie op dat moment. De daadwerkelijk verwerking van de kosten in de Begroting 2022 vindt daarom ook pas plaats bij de Tweede Bestuursrapportage 2022. Dit is dezelfde werkwijze als in 2021.

Bijstelling budgetten onvermijdelijke kosten scenario C

Wij hebben begin 2022 onze prognoses geactualiseerd voor de onvermijdelijke kosten scenario C. Hieronder lichten we de mutaties van de onvermijdelijke kosten Corona toe. Ten opzichte van de Begroting 2022 nemen de onvermijdelijke kosten Corona in totaal toe met een bedrag van 5,071 miljoen euro.

Tabel: Samenvattend overzicht onvermijdelijke kosten scenario C

(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

Omschrijving	2022	2023	x € 1.000
			2024
Bijstelling scenario C	-5.537	-5.310	
Overige ontwikkelingen	466	940	1.085
Totale bijstelling	-5.071	-4.370	1.085

Bijstelling scenario C (nadeel 5,536 miljoen euro) op diverse programma's

De aanpassing van scenario C leidt tot een nadeel op diverse programma's van in totaal 5,536 miljoen euro. Bij de begroting 2022 gingen we ervan uit dat de coronapandemie vanaf medio 2021 beheersbaar zou zijn en er vanaf 1 november geen coronamaatregelen meer zouden komen. Dit scenario bleek te optimistisch en is daarom bijgesteld naar bovenstaande uitgangspunten met als gevolg dat ook de kosten zijn bijgesteld. De specifieke compensatie van het Rijk uit de september- en decembercirculaire zijn netto meegenomen op de beleidsprogramma's/ Dat wil zeggen dat de verwachte extra kosten zijn verminderd met de toegezegde compensatie van het Rijk.

Hieronder zijn de grootste bijstellingen als gevolg van scenario C toegelicht:

- **Ondersteuning op maat (nadeel: 2022 1,700 miljoen euro en 2023 4,800 miljoen euro)**
In 2022 zijn extra locaties voor daklozenopvang geopend. Voor 2023 zijn extra kosten geraamd voor de boeg golf WMO en Jeugd. De pandemie en de maatregelen duren langer dan verwacht en we zien dat de extra vraag voor WMO en Jeugd erg hoog blijft. Extra inzet blijft ook in 2023 daarom nodig om de extra/zwaardere zorgvraag op te vangen/te voorkomen
- **Bewoners en bestuur (nadeel 2022 1,075 miljoen euro)**
De verwachting is dat ook in 2022 extra kosten zullen ontstaan door de opeenstapeling van de vraag naar onder andere reisdocumenten (boeg golf) als gevolg van de verlenging van de coronamaatregelen. Daarnaast leidt deze verlenging van de coronamaatregelen er ook toe dat er kosten zijn voor het "Thuisbezorgen van reisdocumenten" en meer inzet van personeel nodig is bij het Klant contact centrum.
- **Volksgezondheid (nadeel: 2022 1,075 miljoen euro en 2023 0,575 miljoen euro)**
De onderdelen psychische gezondheid en gezond ouder worden in Pakket 2.1 zijn opgehoogd en zullen waarschijnlijk doorlopen na 2022. Bij de Jeugdgezondheidszorg locaties leidt de 1,5 meter maatregel en het 1-ouder beleid tot extra personele inzet. Het 1-ouder beleid betekent dat er maar één ouder mee naar binnen mag. Er is extra inhuur van personeel voor doorgang van activiteiten doordat medewerkers door corona-activiteiten niet/ minder beschikbaar zijn. Verder is er een werkgroep die zich bezighoudt met corona vaccinaties.

Overige bijstellingen (voordeel 0,466 miljoen euro)

Naast de bijstelling van het scenario C, zijn ook een aantal budgetten bijgesteld voor de onvermijdelijke corona kosten. Deze worden hieronder toegelicht.

- **Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed (voordeel 0,553 miljoen euro)**
De inkomstenderving voor de bouwvergunningen worden bepaald door Pfas en stikstof-maatregelen, haperende aanvoerketen in de bouw en corona-effecten. Het is niet exact aan te geven of en zo ja welk deel van de inkomstenderving komt door de coronamaatregelen. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.
- **Bereikbaarheid (voordeel 0,720 miljoen euro)**
Bij de actualisatie van de onvermijdelijke kosten gaan we ervan uit dat de inkomstenderving voor parkeren toch nog gecompenseerd zal worden vanuit het rijk. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.
- **Openbare ruimte en groen (nadeel: 2022 0,429 miljoen euro, 2023 0,235 miljoen euro en 2024 0,185 miljoen euro)**
De werkzaamheden voor de ventilatie van de gebouwen van stadsbedrijven is uitgesteld van 2021 naar 2022 (nadeel 0,560 miljoen euro). Daarnaast kan als gevolg van nieuwe afspraken met reclame-exploitanten de inkomstenderving beperkt worden (voordeel 0,131 miljoen euro).
- **Werk & Inkomen (voordeel: 2022 1,700 miljoen euro, 2023 1,850 miljoen euro en 2024 0,900 miljoen euro)**
De grote stijging in de bijstand door Corona is uitgebleven, op basis van de huidige CPB-prognoses verwachten we in 2022 geen sterke stijging en bijbehorende uitvoeringskosten (voordeel 0,9 miljoen euro). De incasso van TOZO loopt beter dan eerder gedacht en eventuele extra kosten worden opgevangen binnen het uitvoeringsbudget TOZO (voordeel 0,5 miljoen euro). De verwachte stijging van armoede en schulden door corona is tot nu toe beperkt en wordt deels ondervangen in werkpakket 2, daarom verlagen we deze kosten in 2022 (voordeel 0,3 miljoen euro).
- **Veiligheid (nadeel 2022 en 2023 1,145 miljoen euro)**
Begin 2022 was door Corona en de nasleep ervan een toename van openbare orde problematiek (zoals dreigingen, rellen, demonstraties en crowdproblematiek). De problematiek nam niet alleen toe, maar was ook complexer. Daarom was het noodzakelijk om extra adviseurs openbare orde en juristen in te zetten. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we bezien in hoeverre dit nadeel al dan niet kan worden bijgesteld.
- **Overhead (nadeel 0,933 miljoen euro)**
Om werken op kantoor en thuis mogelijk te maken en daarmee samenhangende voorzieningen zoals extra schoonmaak worden meer kosten gemaakt. Daarnaast zijn er extra kosten in verband met capaciteit voor crisiscommunicatie en afhandeling van bezwaarschriften als gevolg van de tijdelijke regelingen.

Recapitulatie onvermijdelijke kosten scenario C per programma

Tabel: Totaal Overige ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Programma	Begroting 2022			Actualisatie 2022			Saldo		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bewoners en bestuur	-	-	-	-1.075	-	-	-1.075	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-553	-	-	-400	-	-	153	-	-
Bereikbaarheid	-720	-	-	-400	-	-	320	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Openbare ruimte en groen	-585	-235	-185	-1.580	-	-	-995	235	185
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werk en Inkomen	-2.400	-3.250	-900	-700	-1.400	-	1.700	1.850	900
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondersteuning op maat	-10.400	-3.200	-	-12.100	-8.000	-	-1.700	-4.800	-
Volksgezondheid	-	-	-	-1.075	-510	-	-1.075	-510	-
Veiligheid	-	-	-	-1.465	-1.145	-	-1.465	-1.145	-
Cultuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samenleven en sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vastgoed	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	-978	-	-	-978	-	-	-	-	-
Overhead	-459	-	-	-1.392	-	-	-933	-	-
	-16.095	-6.685	-1.085	-21.165	-11.055	0	-5.071	-4.370	1.085

2.3 Knelpunten en meevallers

In dit hoofdstuk zijn de knelpunten en meevallers opgenomen. Een knelpunt moet voldoen aan drie criteria: ze moeten onvermijdelijk zijn (bij sturen is niet mogelijk), onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen).

In onderstaande tabel laten wij per programma de verwachte afwijking in de begroting zien.

De afwijkingen ten opzichte van de actuele Begroting 2022 leiden tot het verwachte saldo bij de Verantwoording 2022. Dit beeld is exclusief bestedings- en dekkingsvoorstellen en exclusief de grondexploitaties.

Tabel: Knelpunten en meevallers

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Bewoners en Bestuur	-1.776	-2.367	-2.367	-2.367	-2.367
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-415	-3.333	-3.878	-3.765	-7.935
Bereikbaarheid	-	-	-	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-
Openbare Ruimte en Groen	-675	-217	-2.217	-2.677	-4.087
Economie en werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-
Werk en inkomen	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Onderwijs	-1.850	-3.550	-1.950	-2.650	-1.450
Ondersteuning op Maat	-2.500	-8.600	-10.000	-8.600	-10.600
Volksgesondheid	-50	-50	-50	-50	-50
Veiligheid	-330	-468	-448	-448	-448
Cultuur	-	-	-	-	-
Samenleven en Sport	-65	-130	-195	-250	-315
Utrechts Vastgoed	-4.910	-4.910	-4.910	-345	-345
Algemene middelen	-3.250	-	-	-	-
Overhead	-6.052	-10.396	-11.429	-10.813	-9.717
Totaal	-18.273	-32.821	-36.243	-30.765	-36.114

Hierna worden de afwijkingen per programma toegelicht.

Bewoners en Bestuur

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur	-180	-180	-180	-180	-180
Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie	-50	-475	-475	-475	-475
Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking	-275	-275	-275	-275	-275
Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties	-204	-270	-270	-270	-270
Verkiezingen in de toekomst	-1.067	-1.167	-1.167	-1.167	-1.167
Totaal	-1.776	-2.367	-2.367	-2.367	-2.367

Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur

De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uitvoerende functies een grotere impact hebben dan de rest van het in concept afgesproken pakket.

Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie

De capaciteit van de griffie en de vaste fractiebijdrage worden op orde gebracht met deze uitbreiding .

Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking

De stad groeit, het aantal inwoners groeit. Deze groei is niet 'recht evenredig', het aantal mensen van niet Nederlandse afkomst groeit harder dan die van Nederlandse afkomst. Voor burgerzaken betekent dit dat de gemiddelde 'doorlooptijd' van producten en diensten toeneemt. De formele voorbereidingen voor een huwelijk tussen iemand uit Eritrea en iemand uit Iran is veel bewerklijker. Idem voor geboorteaangifte, de overlijdensakte etcetera.

Ook voor het KCC heeft dit effect; inwoners met lagere taalvaardigheid en (gemiddeld) minder inzicht in het functioneren van de gemeente/ de overheid hebben gemiddeld een langere interactie met het KCC. Dit vraagt om uitbreiding van de personele inzet, om de wachttijden niet op te laten lopen.

Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties

Er zitten momenteel twaalf fracties in de gemeenteraad. Bij de recente gemeenteraadsverkiezingen drie partijen bijgekomen. Alle fracties hebben volgens de [Verordening op de financiële bijdrage aan fracties](#) recht op een subsidie ter dekking van hun kosten. Voor 2022 betekent dat (3 maal 0,068 miljoen euro) aan extra kosten en vanaf 2023 (drie maal 0,090 miljoen euro).

Verkiezingen in de toekomst

We verwachten ook dit jaar een tekort op het huidige beschikbare budget voor verkiezingen. Om verkiezingen ook in de toekomst betrouwbaar en veilig te kunnen blijven organiseren is het belangrijk hier een robuust team neer te zetten. Ook is er voldoende budget nodig voor ontwikkelingen zoals toegankelijkheid, hogere vergoedingen voor (plaatsvervangende) voorzitters, aanbestedingen en meerkosten voor onder andere ICT, materialen en communicatie ten opzichte van 2019 (de situatie voor corona).

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Omschrijving	x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
Afdracht Gondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied	0	-770	-770	-770	-5.270
Invoering Omgevingswet	0	-620	-420	-320	-320
Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet	0	0	-300	-300	0
Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030	0	0	-350	-350	-350
Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan	-150	-150	-210	-210	-180
Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	-65	-103	-138	-125	-125
Ruimtelijk economisch programma (REP)- Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)	-200	-400	-400	-400	-400
Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum	0	-1.290	-1.290	-1.290	-1.290
Totaal	-415	-3.333	-3.878	-3.765	-7.935

Afdracht Gondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied

De Grexen Leidsche Rijn en Stationsgebied lopen af. Daardoor kan de afdracht algemene middelen niet meer plaatsvinden. Voor het stationsgebied is dit vanaf 2023 een bedrag van 0,770 miljoen euro en voor het gebied Leidsche Rijn 4,5 miljoen euro vanaf 2026.

Invoering Omgevingswet

Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De komst van deze wet zorgt er voor dat een deel van de werkzaamheden (toezicht, beleidsondersteuning) niet ondergebracht kunnen worden onder de leges en zorgt voor extra lasten. Daarnaast hebben we bij de vergunningverlening tijdelijk met twee wettelijke regimes te maken, wat zorgt voor frictiekosten.

Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet

De invoering van het landelijke Digitaal stelsel omgevingswet (DSO) brengt kosten met zich mee voor de implementatie binnen gemeente Utrecht om hiermee te werken.

Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030

In het omgevingsplan worden ongeveer 300 bestemmingsplannen, verordeningen en regelingen geïntegreerd; in 2020 hebben we enkele daarvan geïntegreerd. Naast al deze regels komen er ook voormalige rijksregels in het omgevingsplan. In 2030 moeten we alle omgevingsplannen gereed hebben. Naast het weghalen van tegenstrijdige en overbodige regels, moeten de nieuwe regels voldoen aan de eisen van de wet dus digitaal, locatiegebonden en activiteitgericht zijn. Ook zijn alle nieuwe regels verbonden aan beleid uit de omgevingsvisie.

Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan

Het werken met omgevingsplannen vraagt om structureel meer capaciteit en zal leiden tot structurele hogere licentiekosten van de software. Het betreft capaciteit voor het beheer van toepasbare regels (beslisbomen voor specifieke aanvragen up to date houden in het systeem voor de aanvragers) en er is regie nodig op de wijziging van de omgevingsplannen omdat dit onder de Omgevingswet een continu proces is (meerdere keren per jaar moeten wijzigingen worden doorgevoerd) in plaats zoals nu verplicht na een bepaalde periode. Ook blijkt uit onderzoek naar de uitvoeringskosten van de Omgevingswet dat het beheer hiervan meer tijd kost.

Ruimtelijk economisch programma (REP)-Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)

Coördinatie en afstemming van de Utrechtse bijdrage aan het REP en jaarlijks afdracht aan de U10-organisatie ten behoeve van bekostiging van de U10-projectorganisatie.

Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

In verband met de wettelijke verplichte overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten, stijgt het relatieve aandeel van de gemeente Utrecht binnen de gemeenschappelijke regeling van de RUD. Daarnaast moeten de gemeentelijke asbesttaken overgedragen worden aan de RUD, dit kan niet volledig budgettair neutraal plaatsvinden.

Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum

Per 1 juli 2022 treedt de Wet Kwaliteitsborging Bouw in werking. Deze wet heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Concreet betekent de invoering van de wet dat het deel van het technisch bouwbesluit dat nu door de gemeente wordt getoetst zal worden uitgevoerd door een externe private partij. De gemeente blijft bevoegd gezag. Door het van kracht worden van de Wet per 1 juli 2022 ontstaan nieuwe activiteiten voor de gemeente als bevoegd gezag die moeten worden uitgevoerd. Er zijn extra kosten te verwachten doordat er meer toezicht en handhaving zal plaats vinden. Deze activiteiten kunnen niet gedekt worden uit de legesinkomsten, waardoor een beroep gedaan moet worden op de algemene middelen. De geraamde kosten zijn gebaseerd op het wettelijk minimum dat de gemeente op basis van nieuwe wetgeving moet uitvoeren. In de berekening is rekening gehouden met de structurele compensatie van het Rijk.

Openbare ruimte en groen

x € 1.000					
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur	-115	-115	-115	-115	-115
Extreme prijsstijgingen groen onderhoud	-135	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen	-268	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen	-55	0	0	0	0
Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken	0	0	0	0	-950
Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoortterrein fase 1	-102	-102	-102	-102	-102
Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied	0	0	-2.000	-2.460	-2.920
Totaal	-675	-217	-2.217	-2.677	-4.087

Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur

De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uit.

Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft het schoonhouden van de diverse toiletvoorzieningen in de stad, zoals vaste toiletvoorzieningen, uriliften, plaszuilen en het reinigen van de stegen en de plasplekken in de Binnenstad. In de Nota 'Utrecht op z'n gemak' is opgenomen dat er binnen een straal van 250 meter een toiletvoorziening aanwezig dient te zijn. Vanuit deze nota zijn er recentelijk vaste toiletvoorzieningen in de openbare ruimte bijgekomen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van ruim 200%, los van de kostenstijging door de uitbreiding van de toiletvoorzieningen. Het is niet mogelijk om op korte termijn deze kosten te beperken. Op de middellange termijn is het mogelijk om andere keuzes te maken, zoals het sluiten van toiletvoorzieningen, het opheffen van plaszuilen en het minder vaak schoonmaken van

stegen en plasplekken. De stegen en plasplekken in de binnenstad zullen vervuilen en niet meer voldoen aan het met de raad afgesproken kwaliteitsniveau met betrekking tot schoon. Het sluiten van nieuwe toiletvoorzieningen leidt tot kapitaalvernietiging.

Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het verwijderen van olie- en vetsporen, dit zijn substantieel hogere prijzen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 80%. Het verwijderen van olie- en vetsporen zijn activiteiten die we vanuit veiligheid verplicht zijn om uit te voeren. We hebben niet de keuze om dit niet te doen.

Extreme prijsstijgingen groen onderhoud

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het groenonderhoud. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 130%. Het betreft groenwerkzaamheden in de openbare ruimte, zoals het snoeien van bomen en struiken. Vanuit veiligheid in de openbare ruimte zijn we verplicht deze werkzaamheden uit te voeren.

Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken

In de financiële strategie, zoals beschreven in de Nota Beheer Openbare Ruimte, is een knelpunt 'op termijn' benoemd. Beginnend in 2025, het laatste jaar van de meerjarenbegroting, is er cumulatief structureel jaarlijks oplopend 0,95 miljoen euro nodig voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte om de toenemende onderhouds- en vervangingsinspanning in de naoorlogse wijken "het hoofd te kunnen bieden" en het achterstallig onderhoud weg te werken

Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoorterrein fase 1 Diverse projecten voor

Eind 2021 is de ontwikkeling van fase één van het werkspoorterrein afgerond. Dit gebied betreft nieuw areaal en wordt nu overgedragen aan de beheerorganisatie.

Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied

In het uitvoeringsprogramma "Werk aan de werf" wordt rekening gehouden met de meest urgente rakken op de Oudegracht en Nieuwegracht op basis van de werkwijze van risicogericht prioriteren en tevens wordt in het uitvoeringsprogramma rekening gehouden met het herstel van meerdere kelders die niet kunnen wachten vanwege veiligheid, erfgoed en/of gebruik. Bijvoorbeeld om schade door ernstige lekkage te voorkomen. Conform toegezegd in het vastgestelde programmaplan wordt de programmering in het uitvoeringsprogramma uitgebreid. Voor 2024 tot en met 2026 bedragen de kosten 15 miljoen euro per jaar waarvan circa 13 miljoen euro per jaar kan worden geactiveerd.

Werk en Inkomen

Omschrijving	x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
BUIG verdeelmodel	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Totaal	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200

BUIG-verdeelmodel

Het landelijke BUIG verdeelmodel (bijstandsbudget) wordt jaarlijks aangepast. Het budgetpercentage voor 2022 lijkt iets hoger uit te vallen dan in de voorgaande jaren, daardoor kan de bij de Voorjaarsnota 2017 ingeboekte bijdrage van de algemene middelen worden verlaagd.

Onderwijs

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting	-800	-1.300	-700	-1.400	-1.200
Stijging verzekeringspremie	-250	-250	-250	-250	-250
Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma Onderwijshuisvesting	-	-2.000	-1.000	-1.000	-
Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting	-800	-	-	-	-
Totaal	-1.850	-3.550	-1.950	-2.650	-1.450

Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting

De afgelopen maanden zijn veel aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht. De bouwprijzen stijgen de laatste tijd snel, vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus. Daarnaast is er veel vraag naar bouwpersoneel. De verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat de projecten in het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder extra budget.

Alle projecten worden meegewogen waarvan de gunning plaats zal gaan vinden tussen nu en 2025. Naar verwachting gaat het om een overschrijding van 9% bij renovatieprojecten, 18% bij vervangende nieuwbouw en uitbreidingsprojecten, en 20% bij tijdelijke huisvesting

Stijging verzekeringspremie

We hebben een nieuw verzekeringscontract voor onderwijsgebouwen afgesloten. Dit contract is hoger uitgevallen dan het vorige, onder andere door de toename van schades als gevolg van vandalisme.

Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma onderwijshuisvesting

In het groeikader zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar om, naast voor de permanente huisvesting, ook voor de tijdelijke huisvesting van onderwijs een budget op te nemen. Daarom is besloten dat deze tijdelijke huisvesting in het vervolg als knelpunt wordt aangedragen vanuit het Programma Onderwijs bij de jaarlijkse integrale afweging Voorjaarsnota, met ingang van de Voorjaarsnota 2022. De kosten hebben betrekking op de uitvoering van de reguliere wettelijke taak.

Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting

Diverse projecten voor onderwijshuisvesting lopen uit. Dit heeft diverse oorzaken (overleg met schoolbesturen over programma van eisen kan uitlopen, aanvraag vergunningen, inpassen ontwerp binnen budget, etc.). Door deze vertragingen, moeten scholen langer gebruik maken van tijdelijke huisvesting (tijdelijke bijgebouwtjes om de groeiende stroom leerlingen te huisvesten). Door het langere gebruik van tijdelijke huisvesting, kost dit meer dan aanvankelijk was begroot.

Ondersteuning op maat

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)	-12.000	-12.400	-12.400	-13.000	-13.600
Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)	9.500	6.400	5.000	4.400	3.000
Transformatiefonds beschermd wonen U16	0	-2.600	-2.600	0	0
Totaal	-2.500	-8.600	-10.000	-8.600	-10.600

Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)

We zien een stijgende druk op de WMO zorg door onder andere vergrijzing, langer thuis blijven wonen en ook corona. Op het budget voor gemeentetaken verwachten we daarom een structureel tekort. Aan de inkomsten kant zien we dat er nog veel onzeker is door het nieuwe verdeelmodel WMO en het landelijke onderzoek naar de (financiële) houdbaarheid van de WMO. In het regeerakkoord is daarnaast opgenomen dat het abonnementstarief wordt aangepast, maar dit gaat gepaard met een verlaging van het budget per 2025.

Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)

Op de middelen voor de centrumgemeentetaken hebben we een structureel overschot. Dit overschot zit vooral in de middelen voor Beschermd wonen. Door de doordecentralisatie van Beschermd wonen, wordt dit budget naar verwachting (met een ingroeipad van tien jaar) verdeeld over de gemeenten in de regio. Het overschot voor Utrecht stad wordt daarmee fors kleiner (en blijft ook na 2026 afnemen). Om binnen dit budget te blijven als U16 gemeenten ligt er nog een behoorlijke transformatie opgave.

De invoering van het woonplaatsbeginsel en daarmee het objectief verdeelmodel BW en de doordecentralisatie is onlangs met onbepaalde tijd uitgesteld. Hierdoor neemt de onzekerheid aan de inkomsten kant door de wijziging van het Woonplaatsbeginsel, de invoering van het verdeelmodel en de doordecentralisatie BW nog toe. De druk op de maatschappelijke opvang neemt toe en leidt tot krapte in het budget.

Transformatiefonds beschermd wonen U16

Binnen de doordecentralisatie beschermd wonen ligt er voor de U16 gemeenten een forse opgave om te transformeren van Beschermd verblijf naar beschermd thuis en het beschikbaar hebben van voorzieningen in de regio. Om dit te kunnen doen moet er ruimte gemaakt worden vanuit de U16 brede middelen voor Beschermd wonen. Dit betreft hoofdzakelijk middelen die in de begroting van Utrecht zitten vanuit de centrumgemeente taak.

Volksgezondheid

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensische zorg	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal	-50	-50	-50	-50	-50

Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensische zorg

De taak Forensische Zorg is belegd bij de Gemeenschappelijke regeling GGDrU. De Gemeenschappelijke regeling kent zijn eigen planning & control cyclus, met een zienswijze procedure vanuit onze gemeente. De taak Forensische Zorg kent de afgelopen jaren een stijgend aantal verdachte overlijdens en een stijgende kostprijs (in 2021 alleen al 8,5%). Dit maakt dat het budget ontoereikend is om aan de jaarlijkse verplichtingen te kunnen voldoen.

Veiligheid

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	-330	-300	-280	-280	-280
Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntsscore	0	-168	-168	-168	-168
Totaal	-330	-468	-448	-448	-448

Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit wordt al sinds 2019 uitgevoerd door een vast team adresonderzoekers, echter er is nog geen structurele dekking geregeld voor deze taak. Bij de start is verondersteld dat het team zich kon terugverdienen door het stopzetten van ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Deze 'businesscase' op fraude is zowel ongewenste focus en als niet kostendekkend. Naast de bijdrage aan de preventie van criminaliteit heeft dit team ook een groeiende rol op het gebied van het signaleren van misstanden.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntsscore

Door een herijking van de ijkpuntsscores stijgt het aandeel van de gemeente Utrecht en dus de bijdrage aan de VRU. De hogere bijdrage aan de VRU wordt gecompenseerd door een hogere algemene uitkering.

Samenleven en Sport

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed	-65	-130	-195	-250	-315
Totaal	-65	-130	-195	-250	-315

Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed

De indexeringen van onze huidige budgetten gemeentelijk maatschappelijk vastgoed loopt niet gelijk met de stijging van de jaarlijkse huren.

Utrechts Vastgoed

	x € 1.000				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Kapitaallasten Cultuurhuis Leidsche Rijn	-345	-345	-345	-345	-345
Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed	-4.565	-4.565	-4.565	0	0
Totaal	-4.910	-4.910	-4.910	-345	-345

Kapitaallasten Castellum Hoge Woerd

Castellum Hoge Woerd is in 2015 gereedgekomen en geactiveerd. Op deze investering zat een onrendabel bedrag (dat niet met huur is te dekken), resulterend in een kapitaallast van 0,345 miljoen euro per jaar. Met deze last is slechts rekening gehouden tot 2021, terwijl deze in totaal 40 jaar loopt.

Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed

De voorziening is ingesteld om de schommelingen van de kosten van het meerjarig groot onderhoud op te vangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) voor de komende tien jaar. Eind 2021 zijn deze plannen geactualiseerd. Bij de actualisatie is gebleken dat de jaarlijkse dotatie aan de voorziening ontoereikend is en deze verhoogd moet worden met 4,565 miljoen euro om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor de komende jaren.

Overeenkomstig de BBV-regelgeving wordt deze verhoging voor een periode van vier jaar verwerkt, startend in de Jaarstukken 2021 tot en met 2024. Bij de volgende actualisatie van de onderhoudsplannen en/of beleidswijziging wordt de toereikendheid van de voorziening opnieuw beoordeeld.

Algemene middelen

Omschrijving	x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
Extreme prijswijzigingen energielasten	-3.250	0	0	0	0
Totaal	-3.250	-	-	-	-

Extreme prijswijzigingen energielasten

Naar aanleiding van de extreme prijswijzigingen op energie als gevolg van de geopolitieke (en andere) ontwikkelingen is in beeld gebracht wat deze ontwikkelingen financieel betekenen voor 2022. Op basis van gelijkblijvend gebruik betekent dit een gemeentebrede kostenverhoging van 3,250 miljoen euro in 2022 (ten opzichte van 2021). Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota en de eerste bestuursrapportage hebben we een gedwongen nieuwe aanbesteding in het kader van het Europees sanctiebeleid tegen Rusland opgelegd gekregen. Dit houdt in dat we per 10 oktober 2022 het contract met Gazprom moeten beëindigen. In de hier boven genoemde kostenverhoging van 3,250 miljoen euro hebben we geen rekening gehouden met deze verplichte beëindiging. We verwachten dat, zonder medewerking van Gazprom aan overdracht van de reeds ingekochte volumes, dat de extra kosten van deze beëindiging in 2022 0,6 miljoen euro en in 2023 € 1,1 miljoen euro bedragen. Indien Gazprom wel zijn medewerking verleent aan de overdracht van de reeds ingekochte volumes dan zijn de extra kosten aanzienlijk lager, namelijk 60.000 euro in 2022 en 0,5 miljoen in 2023. We kunnen nu nog geen enkele verwachting of inschatting maken of Gazprom mee zal werken aan de overdracht van ingekochte volumes.

Overhead

Omschrijving	x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk	-3.350	-3.350	-3.350	-3.350	-1.850
Vervanging SAP	-80	-950	-1.160	-810	-810
Werken 3.0	-1.506	-2.463	-2.133	-1.738	-1.761
Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving	-383	-2.215	-2.499	-2.499	-2.499
Overhead vierkant knelpunten en meevallers	-854	-1.539	-2.407	-2.537	-2.918
Meerkosten gebruik BRP	121	121	121	121	121
Totaal	-6.052	-10.396	-11.429	-10.813	-9.717

Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk

In verband met de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO) is extra structurele en tijdelijke capaciteit nodig.

Vervanging SAP

De gemeente Utrecht streeft erna de digitale bedrijfsvoering slagvaardig te ondersteunen, en zal daarom het huidige ERP-systeem (SAP ECC) dienen te vervangen door SAP S4HANA. Hiermee worden de financiële en inkoopprocessen duurzamer en effectiever ondersteund. Het nieuwe pakket zal, conform de Cloudstrategie van de gemeente Utrecht, extern gehost worden. We streven er ook naar om zowel technisch beheer als functioneel beheer via een externe partij te organiseren. De hiervoor benodigde implementatie vraagt om een grote inspanning van onze interne organisatie. Door de migratie gefaseerd uit te voeren en door de interne projectorganisatie zorgvuldig in te richten, sluiten we aan op het verandervermogen van de organisatie.

Werken 3.0

Werken 3.0 is gericht op het structureel faciliteren van flexibel en plaats onafhankelijk werken. In de Visie Werken 3.0 is dit kort samengevat: 'We werken opgavegericht en faciliteren onze medewerkers zodat ze op een betrokken, effectieve, gezonde en duurzame manier hun werkzaamheden kunnen uitvoeren om gezond stedelijk leven voor iedereen te realiseren.'

In de Voorjaarsnota 2021 is een eerste toekenning gedaan voor de realisatie van de meest urgente knelpunten met betrekking tot Werken 3.0. In eerste instantie was dit gericht op het oplossen van het tekort aan arbo-waardige werkplekken, waarover ook afspraken zijn gemaakt met de COR.

Door corona is de uitrol van plaatsonafhankelijk werken enorm versneld en is het de nieuwe norm voor werken geworden zoals ook blijkt uit onderzoek. De aanpassing van de ICT-omgeving en de investering in ondersteunende middelen (laptops en hybride overleg faciliteiten) uit de aanvraag 2021 zijn een eerste noodzakelijke stap geweest. We hebben gezien dat de digitalisering van werken voor een grotere groep medewerkers versneld mogelijk is geworden en dat de nieuwe manier van werken veranderingen vereist in de fysieke werkomgeving, zowel op kantoor als thuis. De aanpassing van de fysieke werkomgeving pakken we de komende jaren stapsgewijs op, waarmee we ook nieuwe gebruikservaringen nog kunnen implementeren. Het structurele karakter van deze nieuwe hybride werkvormen, leidt tot een cultuurverandering en vraagt nieuwe manieren van werken van zowel medewerkers als leidinggevendenden.

Voor de realisatie van plaatsonafhankelijk werken voor een grotere groep medewerkers en de realisatie van een effectieve werkomgeving die bijdraagt aan samenwerken, ontmoeten en (hybride) vergaderen, zijn aanvullende investeringen nodig voor:

1. Aanpassingen van de inrichting op de locaties (besloten ruimtes uitbreiden en projectruimten uitbreiden)
2. Mobiele devices voor medewerkers zonder werkplek
3. Ondersteunen van medewerkers en leidinggevendenden in nieuwe manieren van werken.
4. Aanvullende faciliteiten thuiswerkplek (toekomstbestendige thuiswerkfaciliteiten)

Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving

Voor de uitvoering van nieuwe wetgeving (BOR/SOR, Rechtmatigheidsverantwoording, BIO en informatiebeheer) is capacitaire uitbreiding nodig.

Overhead vierkant knelpunten en meevallers

De apparaatslasten in de knelpunten brengen ook extra overheadkosten met zich mee. Dit vraagt ook een verruiming van het budget van het overheadvierkant.

Meerkosten gebruik BRP

Budget meerkosten gebruik Basisregistratie personen retour naar Algemene middelen. Deze kosten zijn reeds gedekt binnen het overheadvierkant en hoven daarom niet apart begroot te worden op het programma Bewoners en bestuur.

2.4 Overheveling taken naar gemeenten

In de September- en Decembercirculaire 2021 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. De noodzakelijkheid van het doorvertalen van de corresponderende posten naar de inhoudelijk programma's wordt getoetst bij de organisatieonderdelen.

Hieronder een overzicht van de financiële middelen en daaronder een toelichting waarvoor het nodig is.

	x € 1.000				
Corresponderende posten	2022	2023	2024	2025	2026
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (corona)	958				
Gemeentelijk schuldenbeleid (corona)	819				
Bijzondere bijstand (corona)	410				
Salarislasten zorgdomein (wmo)	519	516	514	518	523
Salarislasten zorgdomein (jeugd)	827	816	814	819	828
Robuust rechtsbeschermingssysteem	580	621	619	623	630
Versterking ondersteuning wijkteams	1.224	1.214	1.209	1.217	1.365
Impuls integraal werken	165	87			
Systeemleren	115	114	114	115	116
Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag (DU)	710	710	710	710	710
Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren (DU)	313				
Gemeenteraadsverkiezingen	958				
Mutatie algemene uitkering	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Door te vertalen naar programma's	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Saldo corresponderende posten	0	0	0	0	0

Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)

Dit budget is nodig om de dienstverlening aan mensen die als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Hiermee bevorderen we uitstroom uit de uitkeringen en verlagen we de bijstandsuitgaven.

Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)

We hebben onze organisatie aangepast aan de verwachte vraag. Afschalen kost tijd, dit bedrag stelt ons in staat dit zorgvuldig te doen. Wel willen we door dit budget te claimen minder aanspraak te doen op het werkpakket

Bijzondere bijstand (compensatie corona)

Tweede Bestuursrapportage beschikbaar budget opgehoogd. Door deze middelen in 2022 beschikbaar te hebben kunnen we monitoren of het uitgaveplafond bijzondere bijstand omhoog moet zonder dat dit meteen tot een tekort leidt. De middelen zijn dus nodig.

Salarislasten zorgdomein (wmo)

Bedrag is nodig om de hogere salariskosten bij aanbieders te kunnen dekken.

Salarislasten zorgdomein (jeugd)

Wij hebben de salarislasten voor zorgaanbieders geïndexeerd conform het percentage van gemeente Utrecht voor 2022. Echter ligt het percentage waarmee het Rijk de salarislasten wil verhogen, hoger. Hiermee kunnen we dat compenseren.

Robuust rechtsbeschermingssysteem

Een deel van de middelen is nodig bij maatschappelijke ondersteuning, het andere deel is nodig voor een ombudsfunctie bij juridische zaken.

Versterking ondersteuning wijkteams

Afgestemd met Wijken, is bedoeld voor sociale wijkteams (buurtteams). De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Impuls integraal werken

Afgestemd met VTH, is bedoeld integrale samenwerking in het sociaal domein. De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Systeemleren

Deze middelen zijn nodig voor de aandacht voor menselijke maat (beter uitvoering).

Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag

De extra inzet op personen met verward gedrag en hoog veiligheidsrisico voor de Regio Utrecht:

- 2 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor personen met psychiatrische problematiek en hoog veiligheidsrisico (0,220 miljoen euro)
  - 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor MDA ++ structurele vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties/ stalking (0,180 miljoen euro)
  - 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning ten behoeve van voorkomen radicalisering en extremisme (0,180 miljoen euro)
  - 0.5 fte procesregie + 0.5 fte procesondersteuning ten behoeve van ex-gedetineerden met hoog veiligheidsrisico (0,075 miljoen euro)
  - implementatie en onderhoud casusoverleg ondersteunend systeem PGA-X (0,055 miljoen euro).
- Totaal 0,710 miljoen euro

Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren

Er is voor 2021 en 2022 een bedrag van 5 miljoen euro per jaar beschikbaar voor extra inzet van expertise en capaciteit in de vijftien gemeenten waarmee in het kader van het programma Leefbaarheid en Veiligheid sinds 2019 intensief wordt samengewerkt. De zestien stedelijke vernieuwingsgebieden in deze gemeenten zijn gebieden waar gemeenten en betrokken partijen werken aan een langjarige, integrale en lerende aanpak om de uitvoering en dienstverlening beter te laten aansluiten op de vraagstukken van kwetsbare bewoners. De geleerde lessen binnen de koplopergemeenten kunnen direct worden benut in andere gemeenten. Hiervoor worden gerichte kennis- en leer activiteiten uitgevoerd, waarbij nauw zal worden aangesloten bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en de kennisinfrastructuur van de VNG en betrokken kennispartners. De middelen worden gealloceerd naar het programma in Overvecht.

Gemeenteraadsverkiezingen

Dit is een compensatie coronakosten voor organiseren gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen

In de bijsturingsvoorstellen worden voorstellen gedaan om onttrekkingen aan bestemmingsreserves te doen, budgetten over te hevelen over programma's heen via de algemene dekkingsreserve of de hoogte van de baten en lasten aan te passen.

Deze bijsturingsvoorstellen zijn budget neutraal en hebben geen financiële impact op de programmabegroting.

Hieronder is een totaaloverzicht van alle budgettair neutrale wijzigingen opgenomen.

Tabel: Totaaloverzicht budget neutrale bijsturingsvoorstellen

(-/- nadelig saldo, +/- voordelig saldo)

Omschrijving	x € 1.000				
	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	5.839	1.999	460	460	460
Verhogen lasten	-12.364	3.601	-460	-460	-460
Onttrekking bestemmingsreserve	925	-	-	-	-
Onttrekking algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600	-	-	-
Verplaatsen	-	-	-	-	-
Eindtotaal	-	-	-	-	-

2.5.1 Bewoners en Bestuur

Verhogen baten en lasten programma bewoners en bestuur

		x € 1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Naturalisaties	Verhogen baten	330	0	0	0	0
Naturalisaties	Verhogen lasten	-330	0	0	0	0
VOG	Verlagen baten	-80	-80	-80	-80	-80
VOG	Verlagen lasten	80	80	80	80	80

Beslispunt:

1. De baten en lasten van het product naturalisaties aanpassen in verband met meer vraag naar dit product.
2. De baten en lasten van het product Verklaring omtrent gedrag (VOG) aanpassen in verband met steeds minder vraag bij de gemeente naar dit product.

Argument:

1. We zien nu een paar jaar achter elkaar een toename in naturalisatieaanvragen (instroom van 6/7 jaar geleden uit onder ander Syrië die zich laten naturaliseren). De verwachting is dat deze stijgende trend de komende jaren wordt voortgezet. We passen daarom de begroting voor dit jaar hier op aan.
2. De VOG kan sinds een aantal jaar rechtstreeks bij Justis (digitaal) aangevraagd worden zonder tussenkomst van de gemeente. De vraag naar dit product bij de gemeente neemt daardoor af. We zien dit als een structurele trend en daarom passen we onze begroting hierop structureel aan.

2.5.2 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Verhogen baten en lasten van het programma Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

			x € 1.000				
Omschrijving			2022	2023	2024	2025	2026
Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2 ^{de} Place2Bu)	Verhogen baten	508	0	0	0	0	0
Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2 ^{de} Place2Bu)	Verhogen lasten	-508	0	0	0	0	0
Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen baten	165	0	0	0	0	0
Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen lasten	-165	0	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,508 miljoen euro voor het versneld realiseren van (flexibele) huisvesting voor kwetsbare doelgroepen De Linde en tweede Place2BU.
2. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,165 miljoen euro voor het uitvoeren van juridische onderzoeken in het kader van de pilot Goed Verhuurderschap.

Argument:

1. Voor het versneld realiseren van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen heeft het Rijk een subsidie verleend die besteed wordt aan de projecten De Linde en tweede Place2BU.
2. In het kader van Goed Verhuurderschap fungeert de gemeente Utrecht als pilotgemeente die onderzoeken laat uitvoeren naar de juridische mogelijkheden op het controleren en beboeten van verhuurder en makelaars. De juridische onderzoeken worden bekostigd vanuit de ontvangen rijkssubsidie Goed Verhuurderschap.

2.5.3 Duurzaamheid

Verhogen baten en lasten programma Duurzaamheid

		x€1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Energiearmoede	-1.300	-			
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Energiearmoede	1.300	1.139			
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten RREW	-213				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten RREW	213				
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Europese subsidies (IRIS, ARV)	-282				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Europese subsidies (IRIS, ARV)	282				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Geluidssaneringsprojecten	-67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Geluidssaneringsprojecten	67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Europese subsidies (URGE,FCBRE)	-187				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Europese subsidies (URGE, FCBRE)	187				

Beslispunt:

- De baten en lasten binnen het onderdeel Uitwerken van de Energieambities te verhogen in verband met:
  - 2,439 miljoen euro voor de ontvangen Rijksmiddelen Energiearmoede in 2022 en 2023.
  - 0,213 miljoen euro voor de baten en lasten van de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen in 2022.
  - 0,282 miljoen euro voor de uitvoering van de Europese projecten IRIS en ARV in 2022.
- De baten en lasten binnen het onderdeel Leefomgeving, Veiligheid, en Gevaarlijke stoffen te verhogen in verband met:
  - 0,067 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van geluidssaneringsprojecten waarvoor subsidie is ontvangen vanuit het rijk.
  - 0,187 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van de Europese projecten URGE en FCBRE.

Argument:

- Vanuit het Rijk zijn er middelen beschikbaar gesteld om huishoudens die te maken hebben met energiearmoede ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Een deel van de bestedingen op de rijksmiddelen voor de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen (RREW) is doorgeschoven naar 2022. Binnen de Europese projecten IRIS en ARV worden kosten gemaakt voor duurzame initiatieven in de stad en het energiezuiniger maken van woningen in Overvecht en Kanaleneiland. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.
- De inzet van de geluidssaneringsprojecten wordt bekostigd vanuit de rijkssubsidies die zijn ontvangen voor de saneringenwerkzaamheden op de Balijelaan en Lessinglaan, en voor de werkzaamheden op het gebied van begeleiding en toezicht. Binnen de Europese projecten URGE (Circulair) en FCBRE (Circulair) worden kosten gemaakt voor de verbetering van circulariteit in de bouwsector en een gezonder leefklimaat. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.

2.5.4 Openbare Ruimte en Groen

Verhogen baten en lasten programma Openbare Ruimte en Groen

		x € 1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen baten Schoon (incidenteel)	410	0	0	0	0
Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen lasten Schoon (incidenteel)	-410	0	0	0	0
Afval	Verhogen baten Bedrijfsafval	190	190	190	190	190
Afval	Verhogen lasten Bedrijfsafval	-190	-190	-190	-190	-190
Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen lasten Parkzone Johan Wagenaarkade	-51	-320	0	0	0
Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen baten Parkzone Johan Wagenaarkade	51	320	0	0	0

Beslippunt:

1. De baten en lasten in 2022 voor het Project Nederland Schoon verhogen met 0,410 miljoen euro (incidenteel).
2. De baten en lasten voor Bedrijfsafval verhogen met 0,190 miljoen (structureel).
3. De baten en lasten in 2022 en 2023 voor het project Parkzone Johan Wagenaarkade te verhogen met 0,371 miljoen euro.

Argument:

1. Net als voorgaande jaren ontvangt de gemeente Utrecht een vergoeding vanuit de raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022 om extra maatregelen te nemen tegen zwerfafval. De extra maatregelen zijn gericht op het beïnvloeden van gedrag door voorlichting en informatievoorziening, stimuleren van participatie, maatregelen om bijplaatsingen te voorkomen en pilots met nieuwe manieren van schoonmaken. De maatregelen voldoen aan de meerjarige doelstellingen om het zwerfafval terug te dringen met slimmere voorzieningen, beïnvloeding van gedrag, participatie van bewoners en ondernemers en met educatie. Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 05-2-1-1 (Schoonhouden van de openbare ruimte).
2. Hogere baten en lasten als gevolg van een prijsindexering van 6,2% op abonnementen en de huur van perscontainers met 2,15% op basis van de gemeentelijke indexering. Bedrijfsafval valt onder prestatiedoelstelling 05-2-3-1 (Afval: de infrastructuur voor inzameling).
3. Vanuit de provincie Utrecht is subsidie ontvangen voor de aanleg een aanpassing van een fiets- en wandelpad rondom de Johan Wagenaarkade.

Onttrekking reserve programma Openbare Ruimte en Groen

			x€ 1.000				
(Sub)doelstelling			2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Onttrekking reserve Meerjaren Groenprogramma	675	0	0	0	0
Naar	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Lasten Meerjaren Groenprogramma	-675	0	0	0	0
Beslispunt:							
1. Een bedrag van 0,675 miljoen euro te onttrekken voor de investeringen van het Meerjaren Groenprogramma in 2022.							
Argument:							
1. In de reserve Meerjaren Groenprogramma zijn middelen gereserveerd om schommelingen in de uitgaven op de groenprojecten op te vangen. In de programmering van het Meerjarengroen programma worden deze middelen ingezet in 2022 voor de uitvoering van diverse groenprojecten.							

2.5.5 Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Onttrekking Reserve programma Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

			x € 1.000				
Omschrijving			2022	2023	2024	2025	2026
Van	onttrekking Reserve Toeristische Stadspromotie		250	0	0	0	0
Naar	verhogen lasten Werken & verblijven in een aantrekkelijke stad		-250	0	0	0	0
Beslispunt:							
1. 0,250 miljoen euro onttrekken uit de reserve Toeristische Stadspromotie en deze toevoegen aan de lasten voor toerisme onderdeel van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.							
Argument:							
1. De middelen zetten we in voor Utrecht 900 waarmee de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij Utrecht 900 wordt vergroot en we meer overnachtingen (en bestedingen) stimuleren. Zie raadsbrief 11 maart 2022 "Stand van zaken Utrecht 900 jaar stadsrechten". Besteding is conform het doel van deze reserve. De reserve is gekoppeld aan de inkomsten toeristenbelasting met als doel een buffer op te bouwen voor tegenvallende inkomsten toeristenbelasting. Bij de Resultaatbestemming 2021 (bestedings- en dekkingsvoorstellen) zal aan uw Raad het voorstel worden voorgelegd om de reserve weer aan te vullen met de niet bestede middelen toeristenbelasting 2021 van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.							

2.5.6 Werk en Inkomen

Incidenteel en structureel verhogen van de baten en lasten in verband met deelname aan het programma van het ESF

		x € 1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
programma Geïntegreerde Territoriale Investerings (GTI)	Verhogen baten: ontvangst ESF subsidie	1.496	350	350	350	350
programma Geïntegreerde Territoriale Investerings (GTI)	Verhogen lasten: uitvoeringskosten ESF subsidie	-1.496	-350	-350	-350	-350

Beslispunt:

1. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen éénmalig in 2022 te verhogen met 1,146 miljoen euro.
2. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen structureel te verhogen met 0,350 miljoen euro per jaar.

Argument:

1. In 2022 wordt een ESF subsidie ontvangen uit het programma Geïntegreerde Territoriale Investerings (GTI) ter hoogte van 1,146 miljoen euro. De middelen zijn ter dekking van de uitvoeringskosten Werk en Inkomen.
2. De gemeente Utrecht neemt altijd actief deel aan het programma van het ESF. De projecten hebben doorgaans een looptijd van twee jaar, waarna vaststelling en uitbetaling van de subsidie plaats vindt. Door deze projecten structureel op te nemen in de begroting worden budgettaire schommelingen beperkt.
De ESF projecten beslaan de hele arbeidsmarktregio, de verhoging behelst alleen het aandeel van Utrecht in deze projecten. Op basis van de realisatie van het vooraf ingediende projectplan wordt de subsidie afgerekend. De verhoging is conservatief opgenomen om ruimte te laten voor een eventuele onderrealisatie.

2.5.7 Ondersteuning op Maat

Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022

		x € 1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022		-5.600	5.600			

Beslispunt:

1. De middelen ten behoeve van de actuele knelpunten voor jeugd in afwijking van hetgeen besloten is bij de Programmabegroting 2022 als volgt te verdelen over 2022 en 2023: 17,1 miljoen euro in 2022 en 5,9 miljoen in 2023

Argument:

1. Utrecht kwam en komt nog steeds uit met het Rijksbudget jeugd. Kijkend naar 2022 zijn er meer middelen nodig dan bij de Programmabegroting 2022 was ingeschat om de zorg aan kinderen en gezinnen die in 2021 is gestart met inzet van nieuw personeel en inzet van onderaannemers te continueren.
Bij de Programmabegroting 2022 verwachtten we in eerste instantie 11,5 miljoen euro in 2022 nodig te hebben en 11,5 miljoen in 2023. In de [raadsbrief](#) van 17 december hebben we aangekondigd dat we 17,1 miljoen euro verwachten nodig te hebben en stellen daarom voor om 5,6 miljoen euro van deze middelen van 2023 te verschuiven naar 2022

Het programma Ondersteuning op Maat hevelt personeelskosten over naar het programma Samenleven en Sport (zie voor meer toelichting [hoofdstuk 2.5.13 Samenleven en Sport](#)).

2.5.8 Volksgezondheid

Verhogen baten en lasten programma Volksgezondheid

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Equal Life	Verhogen baten	80	80	0	0	0
Equal Life	Verhogen lasten	-80	-80	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen baten	200	0	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen lasten	-200	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen baten	390	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen lasten	-390	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen baten	50	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen lasten	-50	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten voor het project Equal Life in 2022 en 2023 incidenteel verhogen met 0,080 miljoen euro.
2. Baten en lasten in 2022 voor de lokale preventie akkoorden incidenteel verhogen met 0,200 miljoen euro.
3. Baten en lasten in 2022 voor de opleiding arts maatschappij en gezondheid (M&G) incidenteel verhogen met 0,390 miljoen euro.
4. Baten en lasten in 2022 voor de inhaalcampagne HPV incidenteel verhogen met 0,050 miljoen euro.

Argument:

1. De gemeente ontvangt projectsubsidie om met Europese kennisinstituten en overheden samen te werken aan kansengelijkheid en gezondheidsverschillen, de mentale gezondheid en cognitieve ontwikkelingen van kinderen, waarbij onderzoek plaats vindt naar de effecten van (gecombineerde) blootstelling in de fysieke en de sociale leefomgeving op gezondheid en naar effectieve aanpak daarvan. Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 8-1-1-1 Utrecht, stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn.
2. Met de gelden (0,200 miljoen euro) van deze specifieke uitkering kan binnen het programma Volksgezondheid extra aandacht worden gegeven aan het terugdringen van roken, overgewicht en middelengebruik.
3. Jaarlijks worden op basis van het aantal artsen in opleiding de lasten vergoed door de stichting SBOH.
4. Deze post betreft de uitbreiding van het RVP met HPV. HPV staat voor humaan papillomavirus. Meisjes krijgen op de leeftijd van twaalf/dertien jaar een vaccinatie aangeboden tegen HPV. Het vaccin komt in 2022 in het vaccinatiepakket voor jongens. Ook worden kinderen vanaf 2022 eerder gevaccineerd, namelijk als ze negen jaar oud zijn. Mensen die het vaccin hebben gemist, krijgen nog een keer de kans om de prik in te halen wanneer ze veertien of tussen de zestien en zeventien jaar oud zijn.

2.5.9 Samenleven en Sport

Overhevelen personeelskosten van programma Ondersteuning op maat naar Samenleven en Sport

		x € 1.000				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ondersteuning op maat	165	165	165	165	165
Naar	Samenleven en sport	-165	-165	-165	-165	-165

Beslispunt:

1. Personeelskosten van 0,165 miljoen euro overhevelen van het programma Ondersteuning op Maat naar Samenleven en Sport in verband met een wijziging in de formatie.

Argument:

1. Een deel van de formatie behorend bij doelstelling 1.3 De veerkracht van kinderen, jongeren en opvoeders wordt versterkt, komt uit de formatie van het programma Ondersteuning op Maat. Met deze wijziging valt de formatie in het programma waar ook de doelstelling onder valt.

2.6 Resultaat Jaarrekening

Het jaarrekeningresultaat over het begrotingsjaar 2021 bedraagt 54,573 miljoen euro voor bestedings- en dekkingsvoorstellen. Op dit resultaat wordt per saldo 47,469 miljoen euro in mindering gebracht als gevolg van de (technische) bestedings- en dekkingsvoorstellen bij de Jaarrekening 2021. Het nettorekening resultaat bedraagt is dus 7,104 miljoen euro.

2.7 Algemene dekkingsmiddelen

Bij de Tweede bestuursrapportage 2021 is besloten om het tussentijds resultaat van 25,1 miljoen euro toe te voegen aan de algemene reserve en te betrekken bij de Voorjaarsnota 2022.

2.8 Groeikader

Groei en investeringen

Het aantal op te leveren woningen fluctueert de komende jaren rond 3.000, met een bandbreedte tussen 2.000 en 4.000 woningen. Dat sluit aan bij de woningbehoefte van 60.000 tot 2040. In de jaren voor corona groeide de bevolking jaarlijks met tussen 4.100 en 5.400 inwoners. De helft van deze groei komt uit geboorte(overschot) en vestigingsoverschot (vestiging minus vertrek). In 2021 groeide de stad 'slechts' met 3.163 Utrechters. De belangrijkste oorzaken houden verband met Corona: afgenomen immigratie en toegenomen binnenlands vertrek. Landelijke prognoses zeggen dat in 2022 nog een coroneffect optreedt in de bevolkingsgroei door beperkte buitenlandse immigratie, daarna bereikt de groei weer het oude niveau. Voor Utrecht geldt in 2022 en 2023 dat we verwachten met respectievelijk 4.910 en 5.810 minder mensen te groeien dan de prognose van eind 2020. Deze vertraging in de groei lijkt vooralsnog niet significant van invloed op langetermijngroei en het bereiken van de mijlpaal van 450.000 inwoners.

De samenstelling van de groei leidt tot een nadeel in de begroting 2022. De gerealiseerde groei in 2021 is veel lager dan de prognose. Daardoor neemt het Gemeentefonds in 2022 minder toe dan begroot. Dit werkt structureel door naar de Begroting 2023.

In Utrecht hanteren we het uitgangspunt groei voor groei: extra inkomsten (gemeentefonds en belastingen) dankzij de groei worden bestemd voor uitgaven in verband met de groei. Dit is vastgelegd in het coalitieakkoord. De begrote groei-inkomsten 2021 zijn in de programmabegroting deels bestemd voor noodzakelijke extra exploitatie-uitgaven als gevolg van de groei (referentiekader) en deels voor groei-investeringen. Omdat er minder jonge inwoners (18-) zijn in 2021, worden er minder

onvermijdelijke exploitatiekosten gemaakt voor de producten en diensten aan die doelgroep. Daarom stellen wij voor een deel van de toegekende middelen uit het referentiekader terug te halen uit de programma's en toe te voegen aan het financiële beeld ter compensatie van het nadeel.

Opbouw en verdeling groeiruumte

Tabel: opbouw en verdeling groeiruumte

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

					x € 1.000
Overige ontwikkelingen	2023	2024	2025	2026	Structureel
Referentiekader groei	858	858	858	858	858
Frictiekosten Leidsche Rijn	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
Investeringsagenda	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543
Totaal verdeling groeiruumte	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935

Referentiekader groei

Het referentiekader is een negatief bedrag. Hoewel de stad qua aantal inwoners per saldo groeit, is er een daling in de leeftijdscategorieën 0-18 en 0-23 jaar. Daardoor is bij VJN 2021 bij het referentiekader groei voor 2022 meer budget toebedeeld dan achteraf gezien nodig was voor de uitvoering van (wettelijke) taken voor jonge doelgroepen. Dit betreft met name Ondersteuning op Maat en Onderwijs. We brengen nu de budgetten in lijn met de noodzakelijke middelen voor de taakuitvoering door een budgetuitname. Deze uitname wordt naar evenredigheid gedaan en heeft alleen effect op onze eigen organisatie. In 2021 halen we geen middelen terug bij partners in de stad, die taken uitvoeren die deels uit het referentiekader groei worden bekostigd.

Frictiekosten Leidsche Rijn

Bij de start van de ontwikkeling van Leidsche Rijn is ervoor gekozen de voorzieningen te realiseren voordat de bewoners zich vestigen. De gedachte hierachter was dat het stadsdeel van meet af aan kon functioneren op een vergelijkbaar niveau als de bestaande stad. In het referentiekader Leidsche Rijn is in verband hiermee een frictiesysteem opgenomen. De structurele dekking voor de (instandhouding van de) voorzieningen komt uit de extra gemeentefondsinkomsten en belastingopbrengsten dankzij de groei van Leidsche Rijn. Omdat de voorzieningen eerder zijn gerealiseerd ontstaan er kosten. Die komen ten laste van de stelpost referentiekader Leidsche Rijn en worden gedekt door de reserve Leidsche Rijn. Vooruitlopend op de realisatie van de groei in Leidsche Rijn zijn en worden dus via de stelpost referentiekader Leidsche Rijn incidentele bedragen toegekend voor reeds opgeleverde (maatschappelijke) voorzieningen en openbare ruimte. De structurele kapitaallasten, exploitatie-uitgaven en onderhoudslasten worden gedekt uit de groeiruumte. Op basis van de huidige bevolkingsprognoses komen er vanaf 2026 geen structurele kosten van voorzieningen in Leidsche Rijn meer ten laste van de groeiruumte.

Investeringsagenda groei

Uit de groeimiddelen is 5,5 miljoen euro beschikbaar voor investeringen in verband met de groei van de stad. Met de RSU 2040 werken we verder toe naar één integrale stedelijke investeringsagenda met verschillende dekkingsbronnen, waaronder de groeimiddelen. Daarbij hanteren we de lijn dat meeropbrengsten in de fysieke leefomgeving (i.c. grondexploitatie, erfpacht en parkeerinkomsten) in beginsel worden ingezet voor dekking van de investeringsopgaven uit de RSU 2040, tenzij zwaarwegende financiële overwegingen andere bestuurlijke afwegingen vragen. De lijn 'herinvesteren, tenzij ...' is onderdeel van de voorgestelde investeringsstrategie bij de RSU.

Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022

Naast de meerjarige bijstellingen die wij hebben opgenomen in de Voorjaarsnota 2022 (zie ook [hoofdstuk 2](#)), zijn er ook afwijkingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022. Deze afwijkingen zijn in deze Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht. Ook de wijzigingsvoorstellen bij de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen en de inhoudelijke wijzigingen in de doelstellingen en effecten in de programma's zijn toegelicht.

In het onderstaande overzicht staan alle ontwikkelingen voor het jaar 2022 weergegeven. In dit hoofdstuk worden alleen de Afwijkingen 2022 toegelicht, de overige ontwikkelingen met een meerjarig effect en het resultaat 2021 staan daarom toegelicht in de Voorjaarsnota 2022.

Tabel: Eerste bestuursrapportage 2022
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000
HFst	Omschrijving	1e Berap 2022
2.1	Financiële ontwikkelingen *	31.564
2.2	Onvermijdelijke kosten corona *	-5.071
2.3	Knelpunten en meevallers *	-18.273
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten *	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen *	-6.525
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming) *	7.104
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021) *	25.106
2.8	Groeikader r*	0
3	Afwijkingen 2022	-7.463
	Totaal saldo	26.442
2.4	Algemene dekkingsreserve e*	5.600
2.4	Verevening met bestemmingsreserve *	925
	Totaal beschikbare financiële ruimte	32.967

* deze mutaties staan toegelicht in de Voorjaarsnota 2022 ([hoofdstuk 2](#))

3. Uitvoering programma's

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen met de afwijkingen in 2022 die van invloed zijn op het resultaat. Het betreft een aantal specifieke ontwikkelingen die zich onlangs in 2022 hebben voorgedaan. In de paragrafen worden deze kort toegelicht.

Tabel: totaaloverzicht Eerste Bestuursrapportage 2021

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000		
Omschrijving	2022	i/s
3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte	-3.914	i
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen	-5.600	i
3.3 Aanvullende zorg jeugd	0	i
3.4 Vrijval maatregelenpakketten Corona	2.051	i
Totaal	-7.463	

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

Tabel: Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

x € 1.000		
Omschrijving	2022	i/s
Advies- en uitvoeringscapaciteit wonen (incidenteel)	-550	i
Extra organisatorische basiscapaciteit Gebiedsteams (incidenteel)	-770	i
Strategische stedelijke sturing (incidenteel)	-1.088	i
Versterken integrale blik stedenbouw (incidenteel)	-500	i
Concern overhead eerste bestuursrapportage	-1.006	i
Totaal	-3.914	

Verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet

Door de klimaatverandering, de energietransitie en de uitdagingen bij bereikbaarheid is een grotere rol in de regio op de openbare ruimte nodig vanuit de gemeentelijke overheid. Daarnaast is door de wooncrisis meer inzet nodig op beleidsmatige taken en vastgoedontwikkeling. De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren echter onvoldoende meegegroeid met de groei van de stad en de complexere opdrachten. Daardoor staan de uitvoering en de organisatie onder grote druk.

Versterking op verschillende punten is in de loop van vorig jaar urgent geworden, en vanaf dat moment zagen wij ons genoodzaakt hierop te acteren. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit al gemeld met betrekking tot de woonopgave. De overige versterking aan het eind van 2021 komt terug in de jaarstukken 2021. Gezien de blijvende urgentie zijn we genoodzaakt om de versterking voort te zetten en op plaatsen ook uit te breiden. Vooruitlopend op de integrale afweging van de structurele middelen, melden wij de verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet binnen het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed in deze bestuursrapportage. We verwachten een overbesteding van in totaal 2,9 miljoen euro die over vier onderdelen verdeeld is:

- Extra organisatorische inzet gebieden
Op gebiedsniveau is 0,77 miljoen euro extra nodig om op het geheel te kunnen sturen. Hiermee breiden wij de regio in de gebieden uit en versterken we het opdrachtgeverschap. We kunnen

daarmee een aantal nieuwe initiatieven beter oppakken en begeleiden en tot integrale en concrete projecten brengen om onze ambities op het terrein van woningbouw, werkgelegenheid, versterken van groen en voorzieningen, energie, mobiliteit te realiseren.

- **Strategische stedelijke sturing**
Op stedelijk niveau versterken we de organisatie met zowel strategische als inhoudelijke capaciteit en kwaliteit. We verwachten minimaal 1,088 miljoen euro extra nodig te hebben in 2022 om onderzoek en scenario-ontwikkeling, lobby en beïnvloeding, samenwerking in partnerships met marktpartijen en advisering op gezondheid en vastgoed te verstevigen. Zonder versterking op deze terreinen zien wij de kansen voor goede afspraken en forse medefinanciering vanuit andere overheden niet slagen.
- **Versterken integrale blik stedenbouw**
Op stedelijk niveau versterken we de integrale blik van stedenbouw. Er is meer aandacht nodig voor stadsbreed regulier werk buiten de projecten. Het gaat hierbij onder andere om een algemene regeling dakopbouwen, plaatsing diverse nutsvoorzieningen, deelname BING, terrassencommissie, netwerk toegankelijkheid etcetera. We verwachten dat hiervoor minimaal 0,500 miljoen euro extra nodig is in 2022.
- **Beleid- en adviescapaciteit wonen**
Tot slot is de problematiek in de woningmarkt in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit werd ook zichtbaar in de gesprekken die we voerden met uw raad. Het aantal claims van burgers op het terrein van de woonruimteverdeling (de casuïstiek) is toegenomen en we zien een toenemende druk op de bescherming van de bestaande voorraad. De problematiek is complexer geworden en het benodigd onderzoek grondiger. Deze groeiende vraag kan niet opgevangen worden met de huidige capaciteit, die overigens deels gedekt is uit incidentele middelen. Op dit moment voorzien we dat er 0,550 miljoen euro extra benodigd is om aan de vraag te blijven voldoen.

3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen

In 2021 hebben wij van het Rijk budget ontvangen voor de uitvoering van de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Deze regeling was bedoeld om terugval van inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TONK liep via de bijzondere bijstand en was een vergoeding voor noodzakelijke kosten die doorliepen. Het TONK-budget is niet volledig uitgegeven (5,6 miljoen euro). Deze onderbesteding valt volgens de spelregels vrij in het gemeentebrede resultaat Jaarstukken 2021 ten gunste van de integrale afweging voorjaarsnota. Met [motie 2022/M25 Steun ondernemers vanuit de Tonk](#) roept de raad het college echter op om de overgebleven TONK-middelen in te zetten voor de ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt. Met onze [brief](#) van 24 maart 2022 hebben wij u geïnformeerd over de uitwerking van deze motie. Bij de uitwerking hebben we rekening gehouden met de financiële situatie van de gemeente die onder druk staat. Dit komt tot uitdrukking in een fasering van de uitgaven. Het budget van 2,8 miljoen euro voor de eerste tranche is meteen beschikbaar. Het budget voor de tweede tranche, ook 2,8 miljoen euro, is per 1 juli 2022 beschikbaar. Hierdoor kan tot 1 juli dus nog een andere afweging worden gemaakt voor de inzet van de tweede tranche. Over eventuele aanpassingen van het pakket aan maatregelen wordt u in juni geïnformeerd.

Het budget voor de uitvoering van de motie wordt aan de Begroting 2022 toegevoegd. Dit zorgt voor 5,6 miljoen euro hogere lasten waarvan 2,7 miljoen euro in het programma Werk en Inkomen en 2,9 miljoen euro in het programma Economie en Werkgelegenheid voor iedereen. Deze hogere lasten dekken we met de in de motie benoemde onderbesteding op het Tonk budget welke onderdeel uitmaakt van het resultaat Jaarstukken 2021.

3.3 Aanvullende zorg Jeugd

Sinds de start van KOOS en Spoor030 werken we toe naar een passend budget waarbinnen de partijen hun opdracht kunnen uitvoeren. Het startbudget is gebaseerd op historische gegevens van hoe de zorg voor 2020 was georganiseerd, het was én is ingewikkeld om te bepalen hoe de nieuwe manier van werken, waarbij specialistische jeugdhulp integraal wordt geboden vanuit een team in de buurt, zich financieel door vertaalt. Beide partners hebben over 2021 te maken met een budgetoverschrijding (3,2 miljoen euro). De oorzaak is onder andere gelegen in de complexiteit door de hoeveelheid onderaannemers (met oog op zorgcontinuïteit en de wijziging van het woonplaatsbeginsel) en de ontwikkelingen in de zorgvraag mede als gevolg van corona. In afstemming met de gemeente is besloten dat KOOS en Spoor030 (nog) geen reserve vormen, hierdoor is geen ruimte voor partijen om de overschrijding op te vangen. We werken met KOOS en Spoor030 aan een stabielere financiering die aansluit op de situatie van zowel gemeente Utrecht als KOOS en Spoor030. Voor 2022 zijn afspraken gemaakt over de concrete acties die worden gedaan ter verbetering, op zowel proces als op inhoud. De overschrijding was deels voorzien en opgenomen in de Jaarrekening 2021 en heeft hierdoor geen invloed op het Resultaat 2022. Voor 1,45 miljoen euro drukt de overschrijding op het budget 2022. Op basis van de huidige prognose voor Jeugd verwachten we dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen.

3.4 Maatregelen Corona

Nog altijd zijn de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar in de stad. De ontwikkelingen zijn grillig. Dat vraagt van ons flexibiliteit, maar ook om koersvastheid: na het opvangen van directe effecten van de crisis werken we aan perspectief en herstel. We richten ons op interventies met toekomstperspectief voor de groepen die het hardst worden getroffen door de crisis, op investeringen in de oplossingen voor morgen die bijdragen aan de weg uit de crisis en op het overeind houden en herstel van cruciale voorzieningen. In de Programmabegroting 2021 zijn daarom vier maatregelenpakketten vastgesteld, gericht op noodsteun voor essentiële voorzieningen, bestaanszekerheid en werk voor Utrechters en extra toekomstbestendige investeringen in de grote transitie (zorg, werk, wonen, groen, mobiliteit, energie). De pakketten bestaan uit een aantal samenhangende maatregelen en worden bekostigd uit de bestemmingsreserve maatregelen corona. De afgesproken werkwijze rond de pakketten geeft de nodige flexibiliteit in de uitvoering, terwijl de gemeenteraad de vinger aan de pols houdt en uiteindelijk besluit over de onttrekking aan de bestemmingsreserve.

In dit hoofdstuk geven wij per pakket de stand van zaken, inhoudelijk en financieel. De uitvoering blijft binnen de beschikbare ruimte in de bestemmingsreserve. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is de reserve aangevuld met een bedrag van 2,051 miljoen euro, in verband met het risico van een toenemend beroep op de bijstand door ondernemers als gevolg van de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Om deze instroom te voorkomen is binnen het pakket werken, opleiden en begeleiden (pakket 3) de maatregel dienstverlening ondernemers geïntensiveerd. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening nog uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening kan het budget van 2,051 miljoen euro vrijvallen uit de bestemmingsreserve.

3.4.1 Pakket 1 Essentiële voorzieningen

Doel van het pakket

Voor een groot deel van de voorzieningen zoals sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen geldt dat ze in de 1,5 meterfase van dit jaar deels of zelfs niet konden functioneren. Daarnaast kon er niet of slechts voor een zeer beperkt deel gebruik gemaakt worden van Rijksmiddelen. Veel van deze voorzieningen zijn essentieel voor de sociale samenhang en de leefbaarheid van wijken en buurten. Het is dus belangrijk om ze zoveel mogelijk te behouden, nu en ná de crisis. Vanwege de voorziening én vanwege de werkgelegenheid, inclusief vrijwillige inzet, die ze bieden.

Ontwikkelingen in context van het pakket

Uit (landelijk) onderzoek en inwonerspeilingen zien we dat de coronacrisis op veel mensen een nadelig effect heeft gehad. Met name mensen in een kwetsbare positie en jongeren hebben geleden onder de lockdown en het wegvallen van activiteiten en ontmoeting. Hierdoor is de eenzaamheid toegenomen, en het ervaren gevoel van welzijn en de gezondheid zijn afgenomen.

Nu de beperkende maatregelen zijn afgebouwd kunnen de meeste instellingen die wij ondersteunen vanaf maart weer aan de slag en hun deuren openzetten. De deelnemers aan de welzijns- en sportactiviteiten zijn deels weggefallen, en een deel van de – met name oudere – vrijwilligers heeft opgezegd. Het is dus van belang dat de organisaties weer op kracht komen en met voldoende slagkracht de activiteiten kunnen opstarten. In de culturele sector blijkt dat met name de instellingen door de noodsteun en de mogelijkheden binnen het herstel en innovatiepakket overeind zijn gehouden. Dit onderschrijft het belang van het in 2022 door laten lopen van de maatregelen in het herstel en innovatiepakket. Die richten zich specifiek op groep makers en zzp'ers, ook ná de coronacrisis.

Stand van zaken op het pakket

De versoepelingen zijn in het eerste deel van 2022 steeds verder uit gefaseerd. De focus is hierdoor verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen. In de Raadsbrief van 7 december 2021 is de Raad geïnformeerd dat de ontvangen Rijksmiddelen ook in 2022 beschikbaar zijn gehouden voor ondersteuning van essentiële voorzieningen. Daarbij hebben wij het afwegingskader voor de inzet van deze middelen aangescherpt op twee onderdelen:

- Focus de ondersteuning aan essentiële voorzieningen cultuur, sport en welzijn op sterker uit de crisis komen.
- Kleine verbreding van de reikwijdte, zodat in beperkte mate ook andere essentiële voorzieningen zonder winstoogmerk met wie we in 2022 geen subsidierelatie hebben gebruik kunnen maken van de steunregeling.

De (zelf beheerde) buurthuizen en verzelfstandigde speeltuinen zijn weer gestart met het ontvangen van mensen om samen activiteiten te ondernemen. De noodsteun die zij voor 2020 en 2021 hebben ontvangen heeft hen door de grootste financiële crisis heen geholpen. Bij veel zelf beheerde welzijnsvoorzieningen waren in het najaar 2021 de financiële reserves tot een minimum geslonken. Conform de raadsbrief van 7 december 2021 is de focus verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen.

Naast noodsteun aan culturele en erfgoedinstellingen zijn er, zoals gezegd, meerdere regelingen en opdrachten voor makers, zzp'ers, en evenementen in 2022 voortgezet, om op die manier het herstel en de innovatie van de sector verder aan te jagen. De ontwikkelsubsidie specifiek voor makers en zzp'ers is in de eerste drie maanden van dit jaar 26 keer aangevraagd. Het bereikte resultaat tot nu toe ligt in de lijn van de verwachting. We zien dat organisaties met een winstoogmerk, die een maatschappelijke meerwaarde hebben voor de stad, het moeilijk hebben en soms dreigen om te vallen. Denk aan galerieën, evenementen, culturele- en nachtinstellingen. Voor deze organisaties kan er nog steeds subsidie voor culturele programmering worden aangevraagd. Voor culturele evenementen en activiteiten die voorheen geen subsidie ontvingen, liepen in 2022 de subsidies 'coronamaatregelen culturele evenementen' en 'coronamaatregelen culturele activiteiten op evenementen' nog door in het eerste halfjaar. Met deze steun wordt een deel van de kosten die een organisator extra moet maken als gevolg van de coronamaatregelen bekostigd. Doel hiervan is de culturele infrastructuur bij evenementen in stand te houden.

	Stand van zaken per 1 april 2022	Bereik/ resultaat
Sport & welzijn	- Noodsteun sportaanbieders - Sportclubs duurzaam uit de crisis - Noodsteun & duurzaam uit de crisis buurthuizen, speeltuinen en scouting	Vijf organisaties 50 sportaanbieders Dertien organisaties en gederfde huurinkomsten buurthuizen
Cultuur & erfgoed	- Noodsteun culturele en erfgoedinstellingen - Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers (verlengde regelingen vanuit 2021)	Veertien organisaties noodsteun 31 organisaties, makers en zzp'ers Vier evenementen

Voor 2022 is t/m maart een vijfde van de middelen voor sport, welzijn en cultuur ingezet. Voor een klein deel nog ter ondersteuning van instellingen met liquiditeitsproblemen. Voor het grootste deel ook voor de inzet op herstel, om duurzaam uit de crisis te komen. Voor sport en welzijn is t/m maart 2022 een klein deel ingezet. We zijn in nauw contact met de bewonersstichtingen over de lopende exploitatierekening van de zelf beheerde voorzieningen in 2022. De verwachting is dat een enkel initiatief nog aanvullende steun nodig heeft en dit opvangen kan worden met de resterende middelen.

Voor de cultuur en erfgoedinstellingen, de makers en zzp'ers is gezamenlijk 1,3 miljoen euro toegekend. We zetten hiermee de aanvullende Rijksmiddelen voor jeugd, sport, cultuur en dergelijke gericht in, passend bij de doelstelling van de middelen. Op deze wijze kunnen ook andere organisaties met of zonder winstoogmerk en activiteiten voor specifieke (kwetsbare) groepen binnen deze branches worden ondersteund. Voor een gedetailleerde stand van zaken op het gebied van cultuur en sport verwijzen we naar de raadsbrieven [Actualisatie Utrechts Herstel & Innovatie pakket Cultuur, Erfgoed, Sport & Welzijn en Utrechtse sportverenigingen in corona-tijd](#) en [Aanpassingen Steunpakket Utrechtse sportvoorzieningen](#).

We volgen de financiële situatie onder culturele instellingen in de stad met het oog op de verwachtingen voor de rest van 2022. De verwachting is dat de behoefte aan noodsteun voor 2022 niet groot zal zijn vanwege het vervallen van de beperkende coronamaatregelen eind maart. Dat betekent niet dat de organisaties uit de storm zijn. De regelingen voor herstel en innovatie zullen ook in de rest van 2022 nodig zijn om aandacht te blijven hebben voor het herstel van programmering en ontwikkeling van organisaties en zzp'ers. In totaal betrof de steun vanuit het Rijk in 2021 7,5 miljoen euro en vanuit de gemeentelijke middelen 0,3 miljoen euro. Van dit totale budget van 7,8 miljoen euro is 3,4 miljoen euro in 2021 gerealiseerd. Er zijn geen gemeentelijke middelen meegenomen naar 2022. Het resterende bedrag van de Rijksmiddelen uit 2021 van 4,4 miljoen euro is aangevuld met een volgende bijdrage vanuit de Decemercirculaire van 1 miljoen euro. Met het opheffen van de coronamaatregelen verwachten wij een onderbesteding van 0,25 miljoen euro op de subsidies voor culturele evenementen en activiteiten. Wij onderzoeken hoe deze middelen op passende wijze kunnen worden ingezet binnen het pakket en zullen u daarover informeren. Het gereserveerde bedrag van 5,4 miljoen euro voor zowel noodsteun als herstel en innovatie is in ieder geval voldoende voor 2022. Deze inschatting is onder voorbehoud van veranderende omstandigheden en behoefte in de samenleving en/of de sector. Op dit moment verwachten we daarom geen aanspraak te doen op het bedrag van 2,5 miljoen euro, dat nog voor pakket 1 in de bestemmingsreserve maatregelen corona zit.

x € 1.000

	Begroot bedrag 2022	Realisatie per 1/4	Prognose voor heel 2022
Sport	520	16	520
Welzijn	50	0	50
Cultuur & erfgoed	5.431	1.300	5.431
Totaal	6.651	1.316	6.651

Beschouwing op effectiviteit van het pakket

De middelen uit het maatregelenpakket Essentiële voorzieningen dragen bij aan het 'in stand houden' van de voorzieningen/instellingen voor sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen. Zonder deze inzet zouden de veertien culturele en erfgoedinstellingen en tien zelf beheerde buurtcentra die een noodsteun-subsidie hebben ontvangen het mogelijk niet hebben overleefd.

De instellingen uit deze sectoren redden het niet met alleen economische steunmaatregelen van het Rijk, die vaak niet toegankelijk is voor degene die op vrijwillige basis draaien. De organisaties en makers die een subsidie voor herstel hebben aangevraagd kunnen met deze middelen sneller en gericht aan de slag om hun weggevallen leden/deelnemers en zzp'ers weer binnen te halen en het activiteitsaanbod weer op te starten. We verwachten in de tweede helft van dit jaar zeker nog een flink aantal instellingen te kunnen ondersteunen met zo'n herstel-subsidie, zeker nu de economische steunmaatregelen van het Rijk aflopen per 1 juli 2022.

3.4.2 Pakket 2 Versterken bestaanszekerheid

Doel van het pakket

De crisis heeft gevolgen voor de bestaanszekerheid en kansengelijkheid van veel Utrechters. Daarom bevat dit pakket een aantal maatregelen gericht op het bieden van een kansrijke start, het inhalen van vertraging in de Jeugdgezondheidszorg, het opvangen van uitgestelde zorgvragen en extra en nieuwe vragen op het gebied van schulden, zorg en veiligheid. Dit naast de maatregelen uit de andere pakketten en de reguliere programma's die ook bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid. De maatregelen zijn gericht op innovatie en transformatie (versneld vernieuwen) en het opvangen van effecten (beroep op steun en zorg).

Ontwikkelingen in context van het pakket

Met de meeste Utrechters gaat het goed, maar impact van de coronamaatregelen is groot voor sommige inwoners. Ook nu de meeste maatregelen zijn opgeheven is de impact ervan nog aanwezig en de verwachting is dat deze ook de komende periode nog zichtbaar en voelbaar zal zijn. Veel partijen in de stad, waaronder de zorgpartijen, ervaren momenteel veel druk op de personele bezetting door verzuim en quarantaine. Na twee jaar online vergaderen en de recente overgang naar hybride vergaderen is het voor professionals soms lastig elkaar te vinden in de samenwerking. Verlies van gevoel van verbinding, en elkaar in coronatijd zijn kwijtgeraakt, doordat er geen ruimte was voor het informele. Belangrijk om te blijven inzetten op de samenwerking tussen professionals uit de zorg en de sociale basis, dat doen we onder andere via Versneld vernieuwen.

De mentale gezondheid en veerkracht blijft een belangrijk aandachtspunt in de stad. Vooral jongeren/jongvolwassenen hebben het zwaar. Veel van de ontwikkelingen die in de vorige bestuursrapportage gemeld zijn, zetten door.

Naar aanleiding van de situatie in de Oekraïne zijn er veel zorgen over armoede en hoe mensen die het al moeilijk hebben onder de situatie kunnen gaan lijden. Inflatie en de gestegen energieprijzen waren al factoren die tot onrust leidden onder groepen bewoners die het financieel (zeer) krap hebben. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen is er over de breedte geen toename van schuldenproblematiek of zelfs betalingsachterstanden als gevolg van Corona. Uit [CBS data](#) is zelfs gebleken dat de problematische schulden in Utrecht zijn afgenomen. Wel signaleert het CBS landelijk een toename van het aantal ZZP'ers en kleine ondernemers met problematische schulden. Met de beëindiging van de steunmaatregelen en de coulantie van debiteuren wordt verwacht dat meer kleine zelfstandigen in de problemen gaan komen. Het [BKR](#) meldt dat jongeren vaker betalingsachterstanden hebben. De toegenomen hulpvragen van jongeren en de ervaringen uit enquêtes onder Tozo-aanvragers onderschrijven dit beeld ook voor Utrecht. Het [Nibud](#) meldt op basis van een peiling dat de meeste Nederlanders meer spaargeld hebben dan voor Corona, maar 18% heeft juist minder. Die groep heeft een groter risico op problematische schulden.

Meer dan verwacht is er toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning. Dit zette zich voort in 2021. De toename van ondermijnende (drugs)criminaliteit bedreigt de veiligheid in onze stad en de sociale samenhang in kwetsbare wijken. Dit wordt bovendien versterkt door de effecten van corona (economische recessie, stapeling maatschappelijke problematiek en een verhoogd risico dat leegstaand vastgoed in de verkeerde handen komt), waar bovenop onzekerheid leeft over de gevolgen van de situatie in Oekraïne. De opmars

van ondermijning gaat gepaard met geweld (afrekeningen, wapengebruik) en hierdoor ontstaan gevaarlijke situaties in de wijken. De coronacrisis heeft ook een katalyserende werking gehad op het al sluimerend maatschappelijk ongenoegen. Ontevredenheid in de samenleving uit zich online en ook via demonstraties buiten op straat. Het aantal demonstraties in Utrecht is de afgelopen jaren fors toegenomen (bijna +200% in drie jaar, van 150 naar 445). Daarnaast neemt het aantal zorgwekkende signalen op het gebied van polarisatie en radicalisering toe. Ook zijn er zorgen over de toename van de aanhang van complottheorieën en rondom de toepassing van antidemocratische middelen bij protesten tegen overheidsbeleid of het oproepen daartoe. We zien binnen activistische groeperingen een radicale onderstroom waaruit extremistische gedragingen kunnen voortkomen. Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om extra in te zetten op voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit.

De coronacrisis heeft enkele pijnlijke kwetsbaarheden bloot gelegd. De verschillen in de stad worden groter, de bestaande scheidslijnen in de stad worden dieper. Niet iedereen kan voldoende profiteren van de welvaart in de stad, tegelijkertijd is er ook veerkracht in de stad zichtbaar. Door de Oekraïne crisis verwachten we dat de verschillen tussen Utrechters nog groter worden, de noodzaak om extra te investeren is daardoor nog groter.

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versneld vernieuwen	Met incidentele inzet gaan we met Versneld vernieuwen de directe negatieve sociale gevolgen van de corona maatregelen tegen en willen we een structureel effect bereiken op de beweging naar voren. Er is in 2021 4,2 miljoen euro ingezet via de subsidieregeling versneld vernieuwen op het versnellen en versterken van de beweging naar voren. Deze activiteiten zijn gestart in de loop van 2021 en de meeste daarvan lopen door in 2022. De Raad is via een Raadsbrief eerste tranche en Raadsbrief tweede tranche geïnformeerd over de inzet van deze subsidie. Hiermee worden onder andere activiteiten gefinancierd gericht op het tegengaan van eenzaamheid en het versterken van de mentale veerkracht van inwoners, het ondersteunen van gezinnen door vrijwilligers (maatjes), sporten en bewegen, activering, verbeteren van digitale vaardigheden en ondersteuning bij geldvragen en formulieren. Veel van de toegekende activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking tussen de aanvrager en partners uit de sociale basis, de basiszorg en/of de aanvullende zorg. In de Raadsbrief begin december 2021 is gerapporteerd over de voortgang van versneld vernieuwen. Daarin is ook de richting aangegeven voor de inzet in 2022. Op basis van de evaluatie van 2021 is besloten om in 2022 de inzet meer focus te geven op basis van de volgende vijf thema's:	Eind maart 2022 ontvangen wij de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten <i>overal</i> bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.
	1. Eenzaamheid	

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	2. Thuis in de wijk voor inwoners met GGZ-problematiek en/of een licht verstandelijke beperking 3. Perspectief voor jongeren/mentale gezondheid 4. Het jonge kind 5. Transformatie jeugd: Omdenken en anders inzetten. Voor inzet op deze thema's die gezamenlijk met de partners wordt ingevuld is 6,4 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast wordt in 2022 1 miljoen euro ingezet op het verkorten van wachtlijsten bij individuele begeleiding, tegelijkertijd met inzet op versnelde transformatie voor de langere termijn. Voor de doorloop van de in 2021 gestarte activiteiten wordt 3 miljoen euro ingezet.	
Maatregel 2: Kansrijke start jonge kind	<i>Kansrijke start</i> Dit onderdeel bestaat uit: 1. Kansrijke start in de eerste 1000 dagen vanaf de conceptie. 2. Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar) door een laagdrempelige voorziening. 1. De aanpak van kansrijke start voor kinderen in de eerste 1.000 dagen loopt goed. Professionals in de wijk weten elkaar steeds beter te vinden en daardoor kunnen ze eerder, betere zorg en ondersteuning bieden voor (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie. We ondersteunen ouders extra met interventies zoals Kortdurende Video Hometraining (k-VHT), Ouders inc., het eerste 1.000 dagen project van Al Amal Voorzorg 2 en de collectieve aanpak met ouders voor een kansrijke start. Deze interventies zijn nog niet structureel gefinancierd. 2. In februari organiseerden we een bijeenkomst over kansrijke start om terug te blikken en vooruit te kijken, op basis daarvan herijken we de speerpunten en kijken wat er aanvullend nodig is.	Vernieuwen De lessen uit beide wijken koppelen wij zoveel mogelijk aan bestaande ontwikkelingen en initiatieven. Daarnaast overstijgen sommige lessen bestaande aanpakken. De uitkomsten van de beide praktijktesten koppelen wij terug aan de gemeenteraad en gaan hierover graag in gesprek.
Schulden voorkomen en versneld oplossen	De aangekondigde interventies zijn in 2021 in gang gezet. De Coronasanering is per 1 juni gestart. Eind 2021 was de periode van een eerste gesprek tot start schuldregeling teruggebracht van elf naar gemiddeld zes maanden. We streven ernaar om dit nog verder	Uit de Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij blijkt dat de ingezette koers tot positieve resultaten leidt. De gemiddelde schuldenlast is fors verminderd, veel meer huishoudens worden bereikt met de

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	omlaag te brengen. Daarnaast zijn in de tweede helft van vorig jaar 143 saneringskredieten van Utrechtse huishoudens gedeeltelijk kwijtgescholden, waardoor zij tot twaalf maanden eerder schuldenvrij zijn geworden en weer mee kunnen doen in de samenleving. We zetten meer ervaringsdeskundige praktisch ondersteuners in die inwoners helpen om na het driegesprek sneller door te stromen naar een schuldregeling. Een kwartiermaker borgt intussen de rol van vrijwilligers in schuldhelpverleningstrajecten. Het aantal schulddienstverleners bij WenI is uitgebreid en is ingezet om uitkeringsgerechtigden met schulden te benaderen, meer ondersteuning aan jongeren en hun werkgevers te bieden, gedupeerden van de toeslagenaffaire te ondersteunen, de coronasanering te implementeren en de bijbehorende intensievere ondersteuning en ontzorging te bieden, omdat de verwachte groei van aanmeldingen schuldhelpverlening nog is uitgebleven. De capaciteit van Stadsgeldbeheer is ook uitgebreid, zodat de wachttijd verder beperkt wordt. De schuldhelpverlening voor ondernemers wordt op basis van geleverde trajecten gefactureerd. Deze trajecten nemen nog niet substantieel toe. Utrechters die een uitkering aanvragen krijgen nu een Rondkomengesprek aangeboden. In 2021 kregen ruim 500 inwoners een Rondkomengesprek. Per 1 maart bieden we gesprek ook aan inwoners die bijzondere bijstand aanvragen. Het Voorkom Erger Potje wordt stapsgewijs uitgerold over de hele stad. In 2022 moet in elke wijk een potje beschikbaar zijn. Voor een volledig en actueel beeld van de voortgang van de actieagenda, zie: Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij	vroegsignalering en met de coronasanering helpen we Utrechters sneller uit de schulden. Bij Stadsgeldbeheer was sprake van een toename van het aantal hulpvragers, dit in tegenstelling tot overige inwoners. Ook landelijk wordt (nog) geen toename gezien van de schuldenproblematiek.
voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit	Sinds maart 2020 is de gemeentelijke en regionale crisisorganisatie actief. Dit heeft ook in 2021 significante inzet gevergd, onder meer in het (regionaal) adviseren van de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester over openbare orde en handhavingsskwesties in relatie tot de coronapandemie. Daarnaast extra	Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	juridische advisering via het speciaal ingerichte 'Juridische Lokaal', dat tevens regionaal werkt. We hebben in het kader van Corona in de openbare ruimte meer gebruik gemaakt van communicatiemiddelen zoals bebording en tekstkarren in de parken en bij diverse demonstraties. Via persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt extra ingezet bij met name jeugd, jongvolwassenen en personen met een hoog risico om het hoofd te bieden aan de toegenomen stapeling van psychische, sociale en economische problemen bij deze kwetsbare groepen; een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Ook op het gebied van persoonsgerichte aanpak radicalisering is extra ingezet. Er zijn hiervoor tijdelijk meer PGA-experts geworven, ook omdat het door Corona lastiger was om mensen te bereiken. Om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan, is de informatiepositie van de gemeente verstevigd. Met wijkberichten en lesbrieven na acties tegen criminelen en een 'SMS-bombardement', is verder ingezet op bewustwording en meldingsbereidheid van criminele activiteiten en jeugdproblematiek in de wijk. Om de weerbaarheid bij jongeren te vergroten is extra geld aangewend voor voorlichting en hulp, zoals de afgeronde pilot onderwijsprogramma Kapot Sterk (bouwen aan weerbaarheid tegen de invloed van drugscriminaliteit). Bepaalde activiteiten konden nog geen doorgang vinden vanwege geldende coronamaatregelen, zoals trainingen aan ouders/opvoeders om probleemjongeren in criminaliteit te herkennen en te helpen. De Taskforce Corona ziet de toename van de openbare orde problematiek in relatie tot corona effecten (met name bij ondermijning en voor polarisatie en radicalisering kwetsbare personen) als een verhoogd risico waar offensieve maatregelen voor nodig zijn. In de voorjaarsnota zijn extra steunmaatregelen opgenomen voor uitbreiding capaciteit Bibob onderzoekers en expertise hoog risicopersonen	In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken. In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden. Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecaverGUNningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	(polarisatie/ radicalisering). De tijdelijke FTE zijn in juni (middelen beschikbaar gesteld) geworven en worden nu ingezet.	vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

x € 1.000		
Omschrijving	Begroot bedrag 2022	Prognose voor heel 2022
Versneld vernieuwen	10.400	10.400
Kansrijke start jonge kind	1.000	509
Schulden voorkomen en versneld oplossen	2.110	2.110
Voorkomen toename overlast en (ondermijnende criminaliteit	650	650
Totaal	14.160	13.669

Beschouwing op effectiviteit van het pakket

De effectiviteit van de maatregelen is niet eenvoudig te meten en hard te maken, vanwege de uitzonderlijke situatie en het gebrek aan vergelijkingsmateriaal of omdat interventies zijn gericht op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid van de stad. We zien echter wel in de diverse onderdelen van dit pakket dat meer informatie beschikbaar komt over de impact van de inzet en de leerpunten. Van een groot aantal onderdelen loopt de uitvoering en besteding in 2022 door.

Ten aanzien van versneld vernieuwen ontvangen wij eind maart 2022 de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten *overal* bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.

Ook worden kansen benut om transformaties te versnellen en te vernieuwen, bijvoorbeeld met de inzet van [de Krijtclub](#). De komende maanden meten we de effectiviteit, kwaliteit en impact van de twee praktijktesten. Daarnaast verzamelt de Krijtclub ook de lessen over de manier van samenwerken in een ontwerpproces.

Een deel van de activiteiten in dit pakket is gericht op het voorkomen van schulden. We zien dat de gemiddelde schuldenlast bij start schuldregeling fors is gedaald, wat er op duidt dat we er eerder bij zijn. Daarnaast lukt het om veel vaker een hulpaanbod doen in het kader van vroegsignalering, maar we kunnen op dit moment niet beoordelen of dat ook leidt tot minder schuldenproblematiek op de lange termijn. We hebben de maatregelen voorgelegd aan de Focusgroep van de actieagenda, bestaande uit partners in de stad, ervaringsdeskundigen, gemeentelijke beleidsadviseurs, een werkgever, een wetenschappen en een deurwaarder. Zij zijn enthousiast over de gekozen aanpak om het coronaleed te verzachten voor Utrechtse. Met name genoemd zijn de intensivering van de vroegsignalering, de uitbreiding van het aantal praktisch ondersteuners, de Coronasaning en de extra aandacht voor ondernemers. De Armoedecoalitie is enthousiast over de Utrechtse schuldenaanpak maar waarschuwt voor het aflopen van de extra incidentele middelen per 2023. Deze coalitie pleit voor voortzetting.

Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken. In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken.

In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden.

Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecaverGUNningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

3.4.3 Pakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden

Doel van het pakket

Met dit pakket helpen we werkzoekenden snel weer aan het werk en willen we de negatieve economische effecten van de pandemie zoveel mogelijk dempen. We begeleiden mensen in de overstap en omscholing naar een toekomstbestendige baan in de bouw, ICT, zorg of het onderwijs. We ondersteunen (kwetsbare) jongeren bij het vinden van stages en leerwerkplekken. Ook investeren we in vitale winkelgebieden en in Utrechts innovatief MKB dat voor werkgelegenheid zorgt. Het maatregelenpakket bestaat uit een samenhangende mix van bewezen effectieve instrumenten die we opschalen, nieuwe en geïntensiveerde samenwerkingen en veelbelovende pilotprojecten.

Ontwikkelingen in context van het pakket

De coronamaatregelen zijn op het moment van dit schrijven nagenoeg geheel verdwenen. De samenleving is weer open. De ondernemers kunnen weer ondernemen. Toch zijn de effecten nog voelbaar bij de getroffen bedrijven. Zo blijkt uit [de kleinbedrijfsindex](#) dat in het vierde kwartaal van vorig jaar (nadat de eerste drie kwartalen ook al niet rooskleurig waren):

- 18% van de ondernemers van een kleinbedrijf betaalt zichzelf uit onder bijstandsniveau
  - Bijna 40% zit onder minimum inkomen
- INretail schat dat de gemiddelde schuld 0,115 miljoen euro bedraagt voor schoenenwinkels en 0,091 miljoen euro voor kledingwinkels. Zelfstandigen zijn historisch hard geraakt tijdens de coronacrisis. Ook daling in de gewerkte uren is fors groter dan tijdens financiële crisis 2008 - 2013.

De instroom in de werkloosheid en bijstand is gelukkig laag gebleven. In de belangrijke toekomstbestendige sectoren - ICT, zorg, onderwijs en bouw & energietransitie was en is er een krapte op de arbeidsmarkt. Het aantal faillissementen was begin 2022 nog historisch laag. Dit kwam mede door de extra steunmaatregelen. Deze zijn per 1 april 2022 gestopt. Vanaf diezelfde datum moeten ondernemers hun belastingsschulden moeten weer terugbetalen, want dan stoppen [de Rijksregelingen en het bijzonder uitstel van de belastingdienst](#). Dit terwijl de toekomst door de oorlog in de Oekraïne onzeker is. Prijzen stijgen snel, vooral die van energie en brandstof. Het consumentenvertrouwen is op het [laagste niveau in 20 jaar](#).

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht	De investering in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (ROM) ligt op schema. Met de regionale ROM-aandeelhouders is een inspanning verricht om de investering op te doen tellen tot 16 miljoen euro om gebruik te kunnen maken van de maximale cofinanciering (16 miljoen euro) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.	Het fondskapitaal kan vanaf 2022 ingezet worden door de ROM om te investeren in regionale ondernemingen die passen binnen de kaders. De ROM investeert tussen 0,250 miljoen euro en 2,5 miljoen euro per bedrijf. Gemiddeld zal dat uitkomen op ongeveer 1-1,5 miljoen euro per bedrijf, is de verwachting. Dan kunnen dus 20-30 bedrijven geholpen worden. Aangezien het fonds revolveert, komen deze gelden weer terug en kunnen dan opnieuw 20-30 bedrijven geholpen worden. Daarmee blijft het aanbod van toekomstbestendige banen op peil.
Proactief herontwikkelen en verbeteren werklocaties	Op 24 februari 2022 is de raad geïnformeerd over de intentieovereenkomst tussen de gemeente Utrecht en de OMU. Hiermee kan de komende vier jaar worden geïnvesteerd in het verbeteren van werklocaties en intensiveren van de werkgelegenheid.	De eerste herontwikkelingsprojecten zijn gereed om in te investeren. Verwachting is dat de werkgelegenheid op deze plekken uiteindelijk verdubbelt. Net als de proactief herontwikkeling van werklocaties zijn de effecten hiervan vaak indirect en pas na een paar jaar zichtbaar.
Herhuisvesten bedrijven	Er is één FTE extra capaciteit ingezet voor herontwikkeling van werklocaties en het aantrekken van bedrijven hiervoor.	
Versterken vitale hoofdstructuur retail	Er is 0,4 miljoen euro geïnvesteerd in het programma Morgen Mooier Maken, om de oplopende leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Daarnaast is voor 0,6 miljoen euro een subsidieregeling opgesteld om enerzijds retail die niet op een goede plek zitten te helpen te verhuizen naar de hoofdstructuur retail en anderzijds om de structuur van winkelcentra te versterken.	Na het openstellen van de subsidieregeling voor versterken van de vijf specifieke winkelgebieden, is er inmiddels aan drie winkelgebieden subsidie verstrekt. Van de andere gebieden wordt nog een aanvraag verwacht. Daarnaast is gebleken dat door ondernemers gewenste acties in de open ruimte niet via subsidies kunnen worden bekostigd. Hiervoor wordt bekeken of dit op een andere manier van inzet van middelen wel kan worden gedaan.
Aanpak leegstand binnenstad	In 2021 is de gemeente Utrecht in samenwerking met externe partners uit vastgoed en ondernemers gestart met de aanpak om leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Deze aanpak is geformaliseerd in een samenwerkingsplan Morgen Mooier Maken (MMM). Kern van het plan is om winkelstraten met structurele leegstand actief met nieuw programma te voorzien en aantrekkelijk en vitaal te houden voor bezoekers en nieuwe ondernemers. Een transformatie van een aantal winkelstraten naar straten met winkels en nieuwe functies en voorzieningen.	Resultaten: 20 initiatieven en activiteiten zijn in de focusstraten gerealiseerd; leegstand afgenomen van 40 naar 25 panden; meerder nieuwe ondernemers waaronder drie met financiële ondersteuning vanuit de gemeente Utrecht. Voor 2022 zijn er plannen voor aanpak transformatie naar wonen boven winkels voor ongeveer 80 eenheden. De subsidieregeling is begin 2022 aangepast zodat deze beter aansluit op behoefte mogelijke initiatiefnemers in de stad.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versterken toekomstbestendig werken via marktgroepen	Via de nieuw opgezette subsidieregeling "Stimuleren initiatieven toekomstbestendige werkgelegenheid" ondersteunden we marktpartijen en intermediairs om inwoners die willen en kunnen om te scholen naar werk in de ICT, onderwijs, gezondheid of bouw, techniek & energietransitie.	Zo hebben we de volgende projecten ondersteund: • De Utrecht Tech Community • Tech Grounds • Het ICT Career Centre Utrecht (ICCU) • Beroepentuin • Voucherregeling "De techniek samen de crisis door" We hebben partners in de zorg geholpen met het oprichten van het Regionaal Talent en Transferpunt (RTTP). Ook in 2022 worden deze initiatieven voortgezet en (eventueel) versterkt. Daarnaast bestaat er mogelijkheid voor nieuwe initiatieven.
Voucherregelingen voor omscholing	De voucherregeling is in september 2021 open gesteld. De belangstelling was aanvankelijk groot.	Het gebruik van de voucherregeling blijft nog achter. Er wordt een campagne gestart om het bereik te vergroten. Het streven is een volledige benutting van de regeling.
Stimuleringsregeling stage- en leerwerkplekken	Om de oplopende stagetekorten in het mbo aan te pakken is gewerkt aan een actieplan stagetekorten samen met Mbo-instellingen, werkgevers en SBB. Met dit actieplan is een online platform stagekansutrecht.nl gelanceerd en is de subsidieregeling voor begeleiding van Mbo stagiairs opengesteld.	Op dit moment zijn in totaal 158 extra stageplekken (onder voorbehoud van de werving die in sommige gevallen nog loopt) gerealiseerd: 20 in de evenementensector, 65 in de zorgsector, 72 in de bouw/techniek/maaksector en 1 in de gastvrijheidssector. De aanpak en subsidieregeling wordt in 2022 gecontinueerd.
Aanpak kwetsbare jongeren	Het bedrag wordt grotendeels ingezet voor de uitvoering van het benaderen, in beeld brengen en begeleiden van jongeren. Voor deze taken zijn vierenhalf extra RMC-medewerkers aangesteld. Een klein deel wordt gebruikt voor verantwoording en projectleiding.	Met de focus aanpak worden jongeren op het moment van uitstroom begeleid, verbonden aan de juiste partijen rondom een jongere en gemonitord. In 2021 zijn er 162 jongeren gesproken in het kader van deze uitstroom. Sinds 2022 is deze aanpak ook uitgebreid naar de verschillende mbo-instellingen.
Ondernemer Centraal	De aanpak Ondernemer Centraal is in september 2021 opgestart – allereerst om de instroom vanuit de TOZO in de Bijzondere bijstand te voorkomen, daarna om alle getroffen ondernemer met maatwerk te helpen. In 2021 zijn 2.299 ondernemers persoonlijk gesproken waarvan 1.758 adviezen zijn gegeven voor vervolgdienstverlening. 528 Utrechtse zijn anno nu in traject.	Door versterking van de aanpak Ondernemer Centraal naar aanleiding van de invulling van motie M25/2022 helpen we – naast de bestaande aanpak - ondernemers om administratief de zaken op orde te brengen. Met een aanvullend gesprek wordt de ondernemer vervolgens maatwerk geboden met een sluitend advies. Daarbij wordt ook de mogelijkheid geboden om – indien nodig – met schuldeisers te onderhandelen voor (tijdelijke) uitstel van betaling.
Begeleiden	We continueren de digitale zelfservicedienstverlening Hallo Werk aan zelfredzame burgers. We werken dit jaar aan het borgen van deze	Het aantal succesvolle matches groeit evenals het aantal werkgevers dat is aangesloten op dit digitale platform.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	dienstverlening in onze reguliere dienstverlening.	De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen
	Uitzendbureaus: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Deze ontwikkelt zich dermate gunstig dat deze maatregel niet nodig is.	
	Formatie voor begeleiding: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Gezien de gunstige ontwikkeling is er geen extra formatie nodig om de instroom in de bijstand als gevolg van de coronacrisis op te vangen	

De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen

x € 1.000			
WERKEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Investeren in ROM	10	10	20
2. Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties	250	320	570
3. Herhuisvesten bedrijven	42	100	142
4. Vitale hoofdstructuur Retail	747	130	692
5. Aanpak leegstand Binnenstad	-185	500	500
OOPLEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1A. Versterken toekomstbestendige werken via marktgroepen	65	1.500	1.565
1B. Utrecht Leert!	0	0	150
2. Voucherregeling	464	500	964
3. Stimuleringsregeling Stages en Leerwerkplekken	444	500	944
4. Aanpak kwetsbare jongeren	90	300	390
BEGELEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Digitale dienstverlening	181	100	175
2. Uitzendbureaus en sectorswitch	625	625	0
3. Formatie voor begeleiding	845	1.203	0
4. Programmamanager toeleiden naar werk	-125	0	155
5. Dienstverlening ondernemers (exclusief motie 2022/M25)	829*	0	3.270
MOTIE 2022/M13	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Kosteloos leidinggevend bijschrijven op de horecavergunning	0	0	250
TOTAAL	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
	4.282	5.788	9.787

*Dit restant 2021 is inclusief de impuls re-integratie van 1,095 miljoen euro uit de decemercirculaire gemeentefonds 2020. In de resultaatbestemming Jaarstukken 2021 stellen we voor dit te storten in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Dit budget maakt onderdeel uit van de dekking van deze maatregel.

Het restant 2021 is het nog niet benutte deel van het oorspronkelijk begrote budget voor 2021. Dit zit deels al in de bestemmingsreserve maatregelen corona (het verschil tussen het begrote bedrag 2021 en de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose). Daarnaast stellen we in de resultaatbestemming Jaarstukken 2021 voor het restantbudget van de maatregelen terug te storten in deze reserve (het verschil tussen de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose en de daadwerkelijke realisatie 2021).

Het totaal beschikbare budget van 10,070 miljoen euro (restant 2021 plus begroot 2022) is op dit moment hoger dan de prognose van 9,787 miljoen euro.

In de Tweede Bestuursrapportage 2021 constateerden we dat de 2,051 miljoen euro voor het aanvullend pakket re-integratie dubbelde met het maatregelenpakket 3. Het budget is daarom gestort in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Wel is deze reservering toen nog gekoppeld aan het risico dat gepaard ging met de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Belangrijkste maatregel om deze instroom te voorkomen is de maatregel dienstverlening ondernemers. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening is het budget van 2,051 miljoen euro niet meer nodig.

	x € 1.000		
WERKEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
6. Investeren in ROM	10	10	20
7. Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties	250	320	570
8. Herhuisvesten bedrijven	42	100	142
9. Vitale hoofdstructuur Retail	747	130	692
10. Aanpak leegstand Binnenstad	-185	500	500
OPLEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1A. Versterken toekomstbestendige werken via marktgroepen	65	1.500	1.565
1B. Utrecht Leert!	0	0	150
2. Voucherregeling	464	500	964
3. Stimuleringsregeling Stages en Leerwerkplekken	444	500	944
4. Aanpak kwetsbare jongeren	90	300	390
BEGELEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
6. Digitale dienstverlening	181	100	175
7. Uitzendbureaus en sectorswitch	625	625	0
8. Formatie voor begeleiding	845	1.203	0
9. Programmamanager toeleiden naar werk	-125	0	155
10. Dienstverlening ondernemers (exclusief motie 2022/M25)	829*	0	3.270
MOTIE 2022/M13	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
2. Kosteloos leidinggevendens bijschrijven op de horecavergunning	0	0	250
TOTAAL	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
	4.282	5.788	9.787

*Dit restant 2021 is inclusief de impuls re-integratie van 1,095 miljoen euro uit de decemercirculaire gemeentefonds 2020. In de resultaatbestemming Jaarstukken 2021 stellen we voor dit te storten in de

bestemmingsreserve maatregelen corona. Dit budget maakt onderdeel uit van de dekking van deze maatregel.

Het restant 2021 is het nog niet benutte deel van het oorspronkelijk begrote budget voor 2021. Dit zit deels al in de bestemmingsreserve maatregelen corona (het verschil tussen het begrote bedrag 2021 en de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose). Daarnaast stellen we in de resultaatsbestemming Jaarstukken 2021 voor het restantbudget van de maatregelen terug te storten in deze reserve (het verschil tussen de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose en de daadwerkelijke realisatie 2021).

Het totaal beschikbare budget van 10,070 miljoen euro (restant 2021 plus begroot 2022) is op dit moment hoger dan de prognose van 9,787 miljoen euro.

In de Tweede Bestuursrapportage 2021 constateerden we dat de 2,051 miljoen euro voor het aanvullend pakket re-integratie dubbelde met het maatregelenpakket 3. Het budget is daarom gestort in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Wel is deze reservering toen nog gekoppeld aan het risico dat gepaard ging met de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Belangrijkste maatregel om deze instroom te voorkomen is de maatregel dienstverlening ondernemers. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening is het budget van 2,051 miljoen euro niet meer nodig.

Beschouwing op effectiviteit van het pakket

De meeste maatregelen van het maatregelenpakket Werken, Opleiden en Begeleiden zijn vlak voor of net na de zomer 2021 geactiveerd. De laatste maatregel – de samenwerking met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht – is in het eerste kwartaal van 2022 geformaliseerd.

Door het steeds opnieuw invoeren van steunmaatregelen én de extra vraag naar personeel in de zorg (zoals bij de GGD) is de stijging van de werkloosheid en instroom in de bijstand lager dan verwacht. De omvang van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is inmiddels lager dan voor de coronacrisis. Het maatregelenpakket (ondernemers centraal, digitale dienstverlening) heeft hier ook aan bijgedragen. Nu de steunmaatregelen van de overheid zijn afgeschaft, leningen en achterstallige belastingen uiteindelijk wel betaald moeten worden én door de effecten van de oorlog in de Oekraïne, is de verwachtingen dat er een inhaaleffect van faillissementen komt.

Met name de oorlog in Oekraïne geeft voor de macro-voorspellingen nog veel onzekerheden. Net als in het begin van de coronapandemie is er momenteel sprake van fundamentele onzekerheid die van buiten de economie afkomstig is. Volgens de prognoses van het CPB behoort een recessie in 2022 en 2023 tot de mogelijkheden. Met het maatregelenpakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden zijn we klaar om de gevolgen van een dergelijke recessie op te vangen. Gelijktijdig dragen we via de omscholingsregelingen bij aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt in de belangrijke toekomstbestendige sectoren ICT, onderwijs, zorg en bouw & energietransitie.

3.4.4 Pakket 4 Investeren met maatschappelijk rendement

Doel van het pakket

In dit pakket zien we Corona als een kans om de belangrijkste transitie te versnellen: energie, klimaat, groen, mobiliteit, economie en wonen. Dat doen we door het stimuleren van de (lokale) economie en (duurzame) werkgelegenheid; een duurzaam herstel dat bijdraagt aan noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; het versnellen en betaalbaar maken van woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.

In de uitvoering sluiten we aan op bestaande processen en projecten: het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) met daarin het Meerjaren Groenprogramma (MGP) en Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB).

Ontwikkelingen in context van het pakket

Gezonde leefomgeving

Bijna driekwart van de bewoners waardeert het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis (bewonerspanel – juli '21). In 2020 en ook in 2021 nam het gebruik van de openbare ruimte en parken toe. Mensen ontmoetten elkaar vaker in de buitenruimte en het wandelen (bij voorkeur in een groene omgeving) is onverminderd populair. Die druk heeft effect op de kwaliteit voor beleving en ontspanning, op de biodiversiteit en de recreatieve en beweegmogelijkheden.

Het aantal meldingen over de openbare ruimte is nog altijd hoog. Dit vraagt om blijvende inzet op groen en openbare ruimte.

Mobiliteitstransitie

Tijdens de coronacrisis werkte het overgrote deel van de mensen die dat konden, thuis. Of we ook teruggaan naar het 'oude normaal' is nog zeer de vraag. Vier op de vijf Utrechters is van plan ook in de toekomst vaker thuis te werken dan voorheen (Bewonerspanel – juli '21). Met de afbouw van coronamaatregelen herstelt het OV-gebruik wel langzaam. Het gebruik van de fiets beweegt weer richting de niveaus van voor corona. Dit herstel kunnen we versterken door te zorgen voor een passende (fiets-)infrastructuur.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

In 2021 zijn ongeveer 2.900 woningen in aanbouw genomen. Dat is vergelijkbaar met de jaren daarvoor. We houden de ontwikkeling rond 'mixed-use' projecten scherp in de gaten, omdat met name winkelvastgoed op dit moment minder aantrekkelijk is de markt. Hoewel de [bevolkingsgroei](#) door corona minder groot is dan voorheen, blijft de druk op de woningmarkt – huur en koop – hoog. Het blijft belangrijk om de woningproductie op peil te houden en voldoende woningbouw mogelijk te maken op korte, middellange en lange termijn.

De opgave 'thuis voor iedereen' is urgenter geworden door de verdubbeling van de taakstelling van de huisvesting van statushouders en de vluchtelingen uit Oekraïne. Het aantal reguliere mutaties in de sociale voorraad is vorig jaar (waarschijnlijk als gevolg van corona) lager, dat maakt het aantal vrijkomende woningen beperkter

Omdat mensen door corona meer thuis zijn, is er meer aandacht voor woningkwaliteit en energiebesparing. We zien op basis van de aanvragen in het eerste kwartaal van 2022 een grote vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Stand van zaken op het pakket

Gezonde leefomgeving

Voor de projecten 'gezonde leefomgeving' geldt dat ze allemaal in voorbereiding zijn genomen en de ontwerpen en/of uitvoering opgestart zijn. Een aantal (deel)projecten is inmiddels uitgevoerd zoals in Maarschalkerweerd (Lunettenpark), Rivierenwijk en in Noordwest. In het plantseizoen (voor- en najaar) in 2022 gaan meer deelprojecten in uitvoering.

1^e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Openbare ruimte Bernadottelaan	Vorbereiding gestart, werkzaamheden/onderzoeken ondergrond uitvoeren, eerste participatieronde afgerond.	Besluitvorming en start aanbesteding in 2022, aanpassen kabels en leidingen in 2022, Uitvoering/aanleg 2023.
Groene lint Overvecht Rotsoord	Uitvoering deelprojecten is gestart. Fase 2C (Ravenoord) is heringericht en vergroend. De voorbereidingen voor fase 2A Heuveloord en fase 2B Rotsoord zijn gestart.	Uitvoering ontwerp Heuveloord en deel Rotsoord najaar 2022 – midden 2023.
Maarschalkerweerd Lunettenpark	Een deel van de werkzaamheden in het achterland van Lunet I is al uitgevoerd.	In de komende maanden van 2022 wordt het IPvE fase 1 afgerond en zullen aanvullende werkzaamheden in het gebied plaatsvinden.

2e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Maasplein.	Uitvoering loopt door.
Vergroening Noordwest	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Grootmeesterplein.	
Maarschalkerweerd overige twee parken	Vorbereiding is gestart.	Het beschikbaar budget van 1,5 miljoen euro zal in 2022 en 2023 worden besteed aan de het Kromme oeverpark en de Sportcampus. Voor de voorgenomen herinrichting van Maarschalkerweerd Noord worden nu plannen gemaakt. De plankosten 2022 worden ten laste van dit coronapakket gebracht. Het restant wordt ingezet voor de eerste werkzaamheden in de sportcampus (vergroenen, toevoegen van sport- en spelaanleidingen) en "quick wins" in het gebied.
Herinrichting Enecoterrein (2022)	We hebben samen met de ondernemers in Werkspoorkwartier gewerkt aan een inrichtingsplan voor het park. Echter de onderhandelingen met Eneco inzake de ingebruikgeving van de gronden stuit op bezwaren. We zijn nog volop in gesprek zowel bestuurlijk als ambtelijk.	Mochten we hier onverhoopt niet uit komen, dan leggen wij een alternatief voorstel voor ter integrale afweging. Hierbij betrekken we andere kansen in het Werkspoorkwartier en elders in de stad.

Mobiliteitstransitie

Voor de naar voren gehaalde mobiliteitstrajecten geldt dat de voorbereiding van bijna alle projecten is gestart. Door de druk op de organisatie zien vertraging in de ontwerpfase van de projecten, hierdoor zien we ook de start van de uitvoering in veel gevallen verschuiven naar 2023.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Jutfaseweg naar 30 kilometer / fietsstraat	IPvE/FO is vastgesteld, voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Verkeer Bernadottelaan e.o.	Ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Verkeersveiligheid Donaudreef	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie medio 2023.
Verkeersveiligheid Amazonedreef	Het voorlopig ontwerp wordt verder uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Alternatieve route door Rijnsweerd (Platolaan)	Voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Mytylbrug plus aansluitingen	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2025.
Archimedeslaan	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Knip Catharijnesingel	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Snelfietsroutes naar Woerden	Vorbereiding afgerond, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Snelfietsroutes naar Veenendaal	Definitief ontwerp wordt uitgewerkt, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Fietsstraat Mereveldseweg	(Gefaseerde) uitvoering is gestart.	Wordt medio 2022 opgeleverd.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Koningsweg Oost	Moet nog opgestart worden.	Voor het project Koningsweg Oost was onvoldoende capaciteit. We verwachten hier in de loop van dit jaar mee te starten.
Fietsonderdoorgang Lombokplein	Voorlopig Ontwerp is gereed.	Start realisatie 2024.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
A. Versnelling/voortgang lopende productie	Gestart. Het verbeterde werkproces van initiatief tot ingebruikname dat aansluit bij de omgevingswet, zal komend jaar (vooruitlopend op inwerkingstreding omgevingswet) worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn ervaringen (pilot) opgedaan met andere manieren van werken door bijvoorbeeld de initiatiefnemer zelf de bouwveloppe te laten schrijven.	Voorstel verbetering werkproces initiatief tot ingebruikname wordt in 2022 geïmplementeerd. Pilot UPP2 wordt in zomer 2022 geëvalueerd.
B. Toevoegen planvoorraad bouwproductie en voorzieningen	Gestart. Om ook de bouwproductie op de middellange en langere termijn in stand te houden, nemen wij als gemeente meer regie met ontwikkelstrategieën, (omgevings)visies en uitwerkingsstudies om te onderzoeken wat de mogelijkheden en kansen van een locatie zijn.	Onderzoek mogelijkheden. rangeerterrein Cartesiusdriehoek is gestart, vervolg ontwikkelstrategie Maarschalkerweerd, participatie omgevingsprogramma Overvecht, participatie studie voor bos en zon Ockhuizen, visie Werkspoorkwartier vastgesteld, onderzoek uitbreiding sport bij Welgelegen loopt. Over deze verschillende uitwerkingsstudies, visies en onderzoeken is de Raad in individuele brieven geïnformeerd.
(T)huis voor iedereen	Programma loopt. (T)huis voor iedereen is gericht op verruimen aanbod en versnelde processen/realisatiekracht voor voldoende huisvesting kwetsbare doelgroepen (De aandachtsgroepen met huisvestingsvoorrang zijn statushouders, uitstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, jongeren in kwetsbare positie, citydeal en urgenten). De mismatch vraag-	De taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen heeft besluitvorming over locaties BEFU-terrein en Pagelaan voor tijdelijk wonen. De uitvoering van de realisatie wordt voorbereid. De 2e en 3e tranche van locaties en panden zijn in voorbereiding van besluitvorming. Er is een monitor waarin maandelijks de aantallen gehuisveste aandachtsgroepen worden gerapporteerd en afgezet

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	aanbod is nog onverminderd groot (recent: vluchtelingen Oekraïne zoeken opvangplek/woonplek). Versnelling wordt gemaakt door de Taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen, aan de hand van viersporen aanpak. Doel is: sneller, meer en in gemengde woonvorm. (T)huis voor ouderen heeft een vastgesteld Actieplan die samen met partners is opgesteld om aan de groeiende behoefte aan passende woonvormen plus benodigde voorzieningen te voldoen en om doorstroming te stimuleren.	tegen de taakstelling en contingent aantallen. De kopgroep (T)huis voor ouderen heeft gezamenlijk in maart 2022 de intentieovereenkomst getekend, dat hoort bij het actieplan. Tevens zijn de eerste pilotprojecten in uitvoering.
Verduurzaming woningvoorraad	In 2021 zijn iets minder duurzaamheidsleningen verstrekt dan het jaar ervoor (107 in plaats van 131). We zien dat het in 2022 hard aantrekt met alleen al 47 aanvragen in het eerst kwartaal dit jaar.	Het revolverend fonds duurzaamheidsleningen voor Utrechtse woningeigenaren bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) is in 2021 aangevuld met 2 miljoen euro. Vanuit het coronamaatregelenpakket wordt in 2022 en 2023 de jaarlijkse kosten namelijk de rentekosten van het uitgezette kapitaal en beheerkosten SVN gedekt.
Overvecht Noord aardgasvrij (2022)	Programma opzet loopt. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar haalbaarheid en betaalbaarheid van een aardgasvrije oplossing van woningen en bedrijven in Overvecht Noord. De uitkomsten worden verwerkt in een Wijkuitvoeringsplan dat eind 2022 aan de raad wordt voorgelegd waarmee de raad de beschikbare financiële middelen kan toewijzen. In 2022 is onderzoek/pilot naar elektrisch koken, en woningen aan de vechtdijk afgerond. Gesprekken met Eneco lopen. Onderzoeken naar oplossing Antoniuskwartier en bedrijven zijn naar verwachting eind Q2 2022 afgerond.	Na akkoord vanuit de raad op het Wijkuitvoeringsplan kan in 2023 gestart worden met de uitvoering om de eerste woningen aardgasvrij te maken met inzet van de gemeentelijke financiële middelen en PAW rijksmiddelen.

In het financiële overzicht zijn alleen de projecten opgenomen, waarvoor in de begroting van het pakket nieuw geld beschikbaar is gesteld. Investeringsprojecten die binnen bestaande programma's naar voren zijn gehaald worden in de betreffende programma-rapportages verantwoord. Dit zijn met name de projecten onder het kopje Mobiliteitstransitie. Voor een aantal projecten geldt, dat het beschikbare bedrag uit de bestemmingsreserve coronamaatregelen aanvullend is op een eerder toegekend budget. In die gevallen wordt eerst het bestaande budget besteed, voordat een beroep wordt gedaan op de reserve.

	x€ 1.000			
	begroot bedrag 2022	saldo nog beschikbaar (inclusief niet onttrokken in 2021)	onttrekking reserve 2022	onttrekking reserve 2023
1^e tranche				
<i>Gezonde leefomgeving</i>				
Openbare ruimte Bernadottelaan		350	350	0
Groene lint Overvecht		50	50	0
Rotsoord		1.450	600	850
Maarschalkerweerd Lunettenpark		700	700	0
<i>Duurzame bouwproductie/duurzame groei</i>				
Aanjagen productie	1.500	1.500	1500	0
(T)huis voor iedereen	300	300	300	0
Verduurz. woningvoorraad	40	80	40	40
Overvecht Noord aardgasvrij *	3.750	3.750	0	3750
Totaal 1^e tranche	5.590	8.180	3.540	4.640
2^e tranche				
<i>Gezonde leefomgeving</i>				
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving.	600	600	600	0
Vergroening Noordwest	150	500	500	0
Maarschalkerweerd overige twee parken	1.350	1.350	675	675
Herinrichting Enecoterrein (2022)	2.000	2.000	0	2000
Totaal 2^e tranche	4.100	4.450	1.775	2.675
Beide tranches	9.690	12.630	5.315	7.315

Beschouwing op effectiviteit van het pakket

Zo goed als alle maatregelen zijn inmiddels met de voorbereiding of met de uitvoering gestart. Dat betekent dat ten opzichte van vorig jaar, naast veel voorbereidende werkzaamheden, ook de daadwerkelijk uitvoering is gestart en enkele deelprojecten zelfs zijn opgeleverd. In 2022 en 2023 zullen meer fysieke projecten in uitvoering gaan.

Waar het stimuleren van de werkgelegenheid een van de doelen van dit pakket was, zien we dat de arbeidsmarkt zich anders heeft ontwikkeld dan verwacht. Hoge werkloosheid is uitgebleven en we bevinden ons zelfs in een periode van aanzienlijke krapte op de arbeidsmarkt. Dit is ook zichtbaar bij verschillende projecten in het pakket zoals de Koningsweg Oost.

Ten aanzien van de groentransitie hebben we met het opleveren van de eerste deelprojecten in Noordwest, Overvecht, zuidwest concrete, voor de stad zichtbare, resultaten geboekt. Hiermee gaan we door in 2022.

Effect op de energietransitie zien we stadsbreed nu al terug in een toename van het aantal particuliere woningverbeteringen, die mede mogelijk zijn gemaakt door de advies, begeleiding, webinars, website, inkoopacties en de duurzaamheidsleningen. Grootschalig effect in Overvecht gaan we zien als vanaf 2023 de eerste woningen in Overvecht Noord daadwerkelijk aardgasvrij worden.

3.4.5 Conclusie

De coronacrisis kent een grillig verloop. Waar halverwege 2021 nog versoepelingen aangekondigd werden, volgde daarna juist een langere periode van nieuwe lockdowns en maatregelen in strijd tegen het coronavirus. Sinds kort kan de stad weer functioneren zonder beperkende maatregelen. Het virus is nog onder ons, maar maakt nog maar weinigen ernstig ziek. Nog altijd bestaat de kans dat in de toekomst opnieuw lockdowns of andere maatregelen nodig zijn.

Bijna alle Utrechters merkten de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Bepaalde groepen zijn extra hard geraakt door de crisis, vooral zij die het voor corona al moeilijk hadden. Daarnaast zien we nieuwe groepen die door corona in de knel zijn gekomen, zoals zzp-ers, kleine ondernemers, starters op de arbeidsmarkt en jongeren. Een fors deel van de ondernemers, vooral in de sectoren die door de maatregelen niet of beperkt open konden (onder andere horeca, detailhandel, cultuur/evenementen, vrije tijd) heeft moeite het hoofd boven water te houden en ziet de schulden sterk oplopen. Ook breder in de samenleving knelt het en zien we een grote druk op zorg, door het inhalen van hulp die tijdens corona niet kon worden verleend, terwijl de problematiek verzwaarde. Ook is er een toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning.

Tegelijk zien we lichtpunten en ontwikkelde de stad zich tijdens de crisis op onderdelen positiever dan verwacht. De Utrechtse economie laat veel veerkracht zien. Zware tijden tijdens de lockdowns werden gevolgd door kwartalen met een sterke economische groei. Mede door de extra steunmaatregelen is de instroom in de werkloosheid en bijstand laag gebleven en is het aantal faillissementen begin 2022 historisch laag. Anders dan verwacht heeft corona niet over de breedte geleid tot een toename van schuldenproblematiek of betalingsachterstanden. Essentiële voorzieningen zijn overeind gebleven en herstellen zich. De aanpak leegstand binnenstad begint vruchten af te werpen. Veel bewoners waarderen het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis. En omdat mensen meer thuis zijn, zien we een toenemende vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Uit de rapportages per pakket blijkt dat samen met de stad hard is gewerkt om de negatieve effecten van de crisis waar mogelijk te voorkomen of te dempen. De inspanningen zijn zichtbaar, maar de effectiviteit van de interventies zijn nog niet overal duidelijk. Deels omdat onderzoeken gaande zijn en rapportages nog volgen. Maar ook omdat verschillende interventies, die in 2021 zijn voorbereid en in gang gezet in 2022 volledig tot uitvoering komen. Concreet en zichtbaar effect van vergroeningsmaatregelen en de mobiliteitsmaatregelen zien we bijvoorbeeld vanaf de tweede helft van 2022. De uitvoering van de projecten, met name bij de investeringsprojecten, wordt soms bemoeilijkt door gebrek aan capaciteit. In plaats van de gevreesde werkloosheid is er krapte op de arbeidsmarkt, waar ook de gemeentelijke organisatie last van heeft.

Ook in de financiële overzichten zien we dat de uitgaven, die in 2021 nog achterbleven bij de begroting, volgens de prognose in 2022 worden gerealiseerd. De uitgaven voor de investeringen met maatschappelijk rendement (pakket 4) lopen nog door in 2023 en 2024. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 doen wij een voorstel om de uitgaven voor de coronamaatregelenpakketten dit jaar ten laste te brengen van de bestemmingsreserve, op basis van de dan actuele stand van zaken en uitgavenprognose.

In 2022 lopen veel maatregelen nog door, waarbij het accent verschuift van ondersteuning naar herstel van voorzieningen en groepen die hard geraakt zijn. De steunmaatregelen voor ondernemers van het Rijk zijn stopgezet en we verwachten een inhaaleffect aan faillissementen. De economische situatie is allerminst zeker. Corona lijkt nu door andere ontwikkelingen naar de achtergrond te verdwijnen, maar de gevolgen zijn nog reëel. Daarom blijft het nodig om de effectiviteit van de interventies scherp te monitoren en waar nodig bij te sturen. De looptijd van de maatregelen uit de coronapakketten eindigt eind 2022. Geleerde lessen uit bewezen interventies en hoe deze worden ingepast in het regulier werk verwerken we in de Tweede Bestuursrapportage 2022.

4. Investerings

4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022

Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen, ongeacht de hoogte van het totale krediet. Uitgangspunt bij deze voorstellen is dat deze geen effect hebben op de financiële ruimte. Het kan bijvoorbeeld gaan om een mutatie in een reserve of om wijzigingen waarvoor wij binnen het betreffende programma een voorstel ter dekking of bestemming doen. Met het vaststellen van deze Eerste Bestuursrapportage 2022 autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals opgenomen in onderstaande tabellen.

4.1.1. Investeringsprojecten Bereikbaarheid

Uitbreidingsinvesteringen A

Toelichting:

In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB), als onderdeel van het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR), worden voorstellen gedaan voor herprogrammering. Budgetten vragen we vrij in de programmabegroting van het jaar waarop het project gaat starten. Voor lopende projecten of projecten waarvan de uitvoering start in het lopende jaar, vragen we de kredieten vrij bij de eerste bestuursrapportage.

Bij deze bestuursrapportage vragen we 17,785 miljoen euro krediet vrij voor investeringen vanuit het MPB. Daarnaast vragen we voor het investeren in een MobiliteitsDataSysteem een krediet vrij van 0,3 miljoen euro. Deze investering wordt gedaan vanuit het budget voor wettelijke en reguliere taken en is niet opgenomen in het MPB.

In onderstaande tabel zijn de kredieten opgenomen die we bij deze bestuursrapportage vrij vragen.

x € 1.000			
Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorge-stelde wijzigin g	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Uitbreidingsinvesteringen categorie A			
Inpassing van knelpunten, bijdrage derden MPB en verwerking VJN 2021			
Amsterdamse straatweg	3.267	700	3.967
Schaalsprong fiets (onderzoek Boorstraat op basis van de Voorjaarsnota 2021, bijdrage derden voor doorfietsroute Woerden en Mereveldseweg, correctie voor bijdrage aan Snelfietsroute Amersfoort)	2.950	1.446	4.396
Doorfietsroute Amersfoort	900	2.112	3.012
Noordelijke singelring	3.250	150	3.400
Mytylbrug	1.000	200	1.200
Nieuwe route Rijnsweerd Noord	1.300	700	2.000
Europalaan Noord	6.000	1.667	7.667
OV-doorstroming (Herculesplein) inclusief bijdrage provincie	1.906	103	2.009
Maatregelen tbv de voetganger	1.000	70	1.070
Socrateslaan (provinciale subsidie en vrijval gemeentelijke inzet)	5.000	534	5.534
Busbaan Dichterswijk inclusief hogere provinciale bijdrage	36.337	5.361	41.698
Bewegwijzering	583	220	803

x € 1.000			
Project	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Uitbreidingsinvesteringen categorie A			
Proof of Concept/ Gecoördineerd Netwerkbreed Verkeersmanagement	165	200	365
Moldaudreef	1.001	246	1.247
Fietsenrekken bij bushaltes		376	376
Doorsteek Papendorp (besluit VJN 2021)		3.700	3.700
Subtotaal investeringen categorie A in MPB	64.659	17.785	82.444
Budget wettelijke en reguliere taken			
Mobiel Data systeem		300	300
Totaal investeringen categorie A	64.659	18.085	82.744

4.1.2. Investeringsprojecten Openbare Ruimte en Groen

x € 1.000				
Vervangingsinvesteringen				
Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	2.506	n.v.t.	946	3.452
Vervanging verhardingen	14.665	0	-5.340	9.325
Vervanging civiele constructies	11.750	0	1.088	12.838
Vervanging groen	2.130	0	440	2.570
Vervanging openbare verlichting	7.460	0	4.822	12.282
Vervanging verkeersregelinstallaties	960	0	943	1.903
Vervanging speelobjecten	6.686	0	-1.466	5.220
Vervanging beeldende kunst	250	0	245	495
Programma Wervengebiet	45.000	0	0	45.000
Totaal	91.407	-	1.678	93.085

Toelichting

Afvalinzameling ondergrondse containers

Ieder jaar worden ondergrondse containers vervangen waarvan de technische levensduur verstreken is. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkooprijzen.

Verhardingen

Projecten ter waarde van 10,9 miljoen euro zijn doorgeschoven naar latere jaren, waaronder Bernadottelaan, Welgelegen en den Hommel en Odenveltlaan en omgeving.

Projecten ter waarde van 5,5 miljoen euro zijn toegevoegd in 2022, waaronder Maliebaan en Attleeplantsoen en omgeving.

Civiele constructies

Er zijn een aantal projecten voor vervanging beschoeiingen en bruggen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Openbare verlichting

Het project Versnelde verledning gaat in 2022 meer uitgeven dan in de oorspronkelijke programmering was verwacht.

Groen

Er is een aantal projecten voor vervanging bomen en groen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering

Verkeersregelinstallatie (VRI)

Er is een aantal projecten voor vervanging VRI's in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Speelobjecten

De uitgaven voor het vervangen van speelobjecten zijn in 2022 bijgesteld ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Beeldende kunst

Er is een aantal projecten voor vervanging kunstwerken in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programmabegroting 2022	Gereedmeldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	1.982	n.v.t.	1.004	2.986
Totaal	1.982	-	1.004	2.986

Toelichting Afvalinzameling ondergrondse containers

Als gevolg van de groei van de stad en de uitbreiding van de aantallen ondergrondse containers is de implementatie van het project "Het Nieuwe Inzamelen en autonome groei van de stad Utrecht" van toepassing. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkooprijzen.

4.1.3. Investeringsprojecten Onderwijs

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	176.871	-7.107	0	169.764
Voortgezet Onderwijs	50.001	-300	0	49.701
Totaal	226.872	-7.407	0	219.465

Uitbreidingsinvesteringen A

Uitbreidingsinvesteringen A Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	107.938	-11.567	0	96.371
Voortgezet Onderwijs	193.983	0	0	193.983
Totaal	301.922	-11.567	0	290.354

Toelichting:

Aanpassing in autorisatie van projectbedragen vindt jaarlijks plaats in het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. (MPOHV)

Wij verwachten bij diverse projecten zowel voor vervangingsinvesteringen als uitbreidingsinvesteringen categorie A forse overschrijdingen als gevolg van bouwkostenstijgingen. De afgelopen maanden zijn de aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht en vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus zijn de bouwkosten gestegen. Daarnaast is er veel vraag naar bouw personeel en de verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat projecten in het MPOHV niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder overschrijding of extra budget. In [hoofdstuk 2.3 Knelpunten en meevallers](#) is hiervoor het knelpunt Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting opgenomen.

Projecten waarbij dit op korte termijn speelt aangezien de aanbesteding uiterlijk voor 1-1-2023 is beoogd zijn De Boemerang, De Regenboog, De Brug, Onder de Bogen 2, Kindcentrum Leeuwesteijn, OBS Vleuterweide, Internationale School Utrecht, College Vleuten de Meern, basisscholen in de wijken Merwedekanaalzone en Cartesiusdriehoek, de Zonnowereld, de Weide Wereld, De Kleine Prins, Lux, Gregoriuscollege in Nieuw Welgelegen, schoolgebouw Frederik van Eeden / van Meurstraat, De Klimroos, Catharijnepoort en gymzaal Bonifatiuscollege.

Overige verwachte overschrijdingen:

Gymzaal Wevelaan (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):

De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,1 miljoen euro. De oorzaak van de overschrijding van de aanbesteding van de renovatie van de gymzaal aan de Wevelaan 6 is enerzijds toe te schrijven aan de huidige overspannen markt (30%) en anderzijds aan de hoge kosten van de installaties (70%) van deze gymzaal. Dit betreft een gemeentelijk monument uit 1969, waarbij de buitenschil minimaal geïsoleerd kan worden. Er moet extra geïnvesteerd worden in installaties om deze beperkt geïsoleerde gymzaal gasloos en energie neutraal te maken. Er is dekking voor de overschrijding beschikbaar vanuit de SPUK regeling voor gymzalen.

KC Voorn (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):

Door de kostenstijgingen van het afgelopen jaar zijn een aantal werkzaamheden duurder uitgevallen dan begroot. Ook vertraging en tegenvallers (meer dan de gebruikelijke onvoorziene kosten) in de realisatie leiden tot overschrijdingen. Het gebouw is inmiddels opgeleverd en de laatste werkzaamheden vinden nu plaats. De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,500 miljoen euro. Hiervan kan 0,2 miljoen euro gedekt worden uit programma vastgoed vanuit besparing als gevolg van geplaatste zonnepanelen.

4.1.4. Investeringsprojecten Samenleven en Sport

In de [Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023](#) is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2021 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar. Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst verwijzen wij naar het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage. Een toelichting op de projecten van Welzijn (gebruikersinvesteringen) volgt hieronder.

Vervangingsinvesteringen:

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.931	0	-878	6.053
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.904	-139	50	6.815
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	12.073	-6.269	1.893	7.697
Volkstuinen	50	0	0	50
Zwembaden	2.147	-748	809	2.208
Projecten Welzijn	1.632	-100	0	1.532
Totaal	29.737	-7.256	1.874	24.355

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	19.261	0	748	20.009
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	4.123	0	635	4.758
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	8.435	-2.741	-1.318	4.376
Projecten Welzijn	1.715	-749	0	966
Totaal	33.534	-3.490	65	30.109

Toelichting Projecten Welzijn:

Het geautoriseerde bedrag voor uitbreidingsinvesteringen A wijkt af in vergelijking met de programmabegroting 2022. Dit komt doordat een krediet van 0,966 miljoen euro voor project Vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord middels een raadsbesluit is goedgekeurd. Hierdoor heeft een verschuiving van een uitbreidingsinvestering categorie B naar categorie A plaatsgevonden. Daarnaast ontbraken twee geautoriseerde projecten op de programmabegroting 2022 voor een bedrag van 0,749 miljoen euro. Dit betreft twee projecten (Vervanging buurthuiskamer de Boeg en Subsidiesysteem Easyfunders) en zijn ook bij de jaarrekening 2021 gereed zijn gemeld.

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Wijziging	Actuele stand t/m 2022
Projecten Welzijn	1.123	966	157
Totaal	1.123	966	157

Toelichting Projecten Welzijn:

Het bedrag van 0,966 miljoen heeft betrekking op vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord is op 14 november 2019 onder nummer raadsbesluit 75 15112019 een krediet van 0,966 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiermee is het totale projectbudget van 0,966 miljoen euro geautoriseerd en in z'n geheel opgenomen bij uitbreidingsinvesteringen onder categorie A.

4.1.5. Investeringsprojecten Utrechts Vastgoed

In de [Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023](#) is het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabellen staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2022 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar. Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst en voorgestelde wijzigingen verwijzen wij het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage.

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	21.499	-800	-4.123	16.576
Erfgoed	51.452	0	185	51.637
Gemeentelijke Huisvesting	2.276	0	702	2.978
MFA's	52.530	0	-4.086	48.444
Welzijn	13.658	0	0	13.658
Zorg	4.420	0	404	4.824
Overig/Overig Beleid	6.611	0	-1.989	4.622
Totaal	152.446	-800	-8.907	142.739

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	85.149	-3.100	0	82.049
Gemeentelijke Huisvesting	1.749	0	0	1.749
Welzijn	5.565	0	0	5.565
Zorg	590	0	-590	0
Overig/Overig beleid	243	0	0	243
Totaal	93.296	-3.100	-590	89.606

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Voorgestelde wijzigingen	Actuele stand t/m 2022
Cultuur	7.365	-7.365	0
Totaal	7.365	-7.365	0

5. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen en indicatoren in lijn gebracht met de beleidsaanpassingen.

5.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

5.1.1 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1 De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen	Doelstelling 1 De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen
Sub Doelstelling 1.1 Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen	Sub Doelstelling 1.1 Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen
Prestatie indicator	NIEUW P1.1.2 Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte.

Indicator bankjes*

*bankjes zijn de door de gemeente Utrecht beheerde bankjes in de openbare ruimte

	Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
P1.1.2	Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de Openbare Ruimte	<i>Nulmeting volgt</i>	minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting
Oorsprong	De indicator is toegezegd bij de behandeling van de programmabegroting 2022.						
Toelichting	We houden bij hoeveel door de gemeente beheerde bankjes toegevoegd, verplaatst of verwijderd worden in de openbare ruimte.						
Bron	Database door de gemeente beheerde bankjes						
Analyse	In 2022 voeren we een nulmeting uit om een beeld te krijgen van het aantal door de gemeente beheerde bankjes. Daarnaast maken we een scan van door de gemeente beheerde bankjes op de routes tussen verzorgingshuizen en (winkel)centra. Op basis van de scan gaan we routes in beeld brengen waar de afstandsnorm voor bankjes niet gehaald wordt. Op die plekken gaan we bankjes plaatsen. Dit doen we samen met omwonenden en gebruikers, zodat de bankjes ook op de juiste plek geplaatst worden.						

Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
We willen verder monitoren of en zo ja hoeveel bankjes in één jaar verplaatst of verwijderd worden. Op deze manier krijgen we meer inzicht in wat de juiste plekken voor bankjes zijn zodat ze zo min mogelijk overlast veroorzaken. Ook krijgen we inzicht in de toegankelijkheid van de looproutes tussen verzorgingshuizen en lokale (winkel)centra.						
We streven ernaar dat het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte minimaal gelijk blijft aan de nulmeting 2022.						

5.1.2 Bereikbaarheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	Doelstelling 1
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Effectindicator	Effectindicator
E1.1.1 Het % inwoners dat meestal lopend, met de fiets en het ov naar het centrum gaat	E1.1.1 het percentage inwoners dat doorgaans te voet van en naar het centrum gaat
	E1.1.2 het percentage inwoners dat doorgaans met de fiets van en naar het centrum gaat
	E1.1.3 het percentage inwoners dat doorgaans met het ov van en naar het centrum gaat
	E1.1.4 Het percentage inwoners dat doorgaans met de auto van en naar het centrum gaat
Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	Doelstelling 1
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Sub Doelstelling 1.2	Sub Doelstelling 1.2
1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een aantrekkelijke stad	1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een duurzame, gezonde en leefbare stad.
Effectindicator	Effectindicator
Niet van toepassing (indicator is nieuw)	E.1.2.8 Percentage huishoudens dat gebruik maakt van deelmobiliteit.
E1.2.8 Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de verbindingswegen	komt te vervallen.

5.1.3 Duurzaamheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Doelstelling 2 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.1 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Sub Doelstelling 2.1 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Effectindicator E2.1.2 WHO-advieswaarden fijnstof PM10 (=20 µg/m ³) en PM2,5 (=10 µg/m ³) realiseren	Effectindicator E2.1.2 WHO-advieswaarden- 2005 fijnstof PM10 (=20 µg/m ³) en PM2,5 (=10 µg/m ³) realiseren

Toelichting: in september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof (PM10 en PM2,5) opgesteld, op basis van vernieuwde wetenschappelijke inzichten inzake de invloed van luchtverontreiniging op gezondheid en sterfte. Deze nieuwe WHO-advieswaarden-2021 zijn aanmerkelijk strenger dan de WHO-advieswaarden uit 2005. In het uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' is vastgelegd dat wordt gestreefd naar het behalen van de WHO-advieswaarden-2005. Nu er nieuwe advieswaarden zijn moet in de effectdoelstelling duidelijk worden aangegeven dat ons beleid gericht is op de oude advieswaarden.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Doelstelling 2 Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.2 Utrecht heeft een schone bodem	Sub Doelstelling 2.2 Utrecht heeft een schone bodem.
Prestatie indicator P2.2.1 (1) Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan. (2) In 2020 zijn de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren gesaneerd	Prestatie indicator P2.2.1 (1) Ongewijzigd. (2) Vervalt.

Toelichting: de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren zijn gesaneerd. De prestatie indicator kan komen te vervallen. NB! P.2.2.1 heeft twee indicatoren: de eerste indicator ('Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan') komt niet te vervallen.

5.1.4 Openbare Ruimte en Groen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator	Effectindicator
E1.2.1 Het aantal keer per jaar dat wateroverlast optreedt door het onvoldoende functioneren van het gemeentelijk hemelwater- en/of ontwateringssysteem.	E1.2.1 Het aantal geregistreerde meldingen van volledig gestremde wegen of hemelwater in panden vanuit de openbare ruimte bij extreme neerslag (buien t/m 80 mm per uur).
	E1.2.2 Het aantal geregistreerde meldingen van grondwateroverlast door te hoge of te lage grondwaterstanden in de openbare ruimte.
E1.2.2 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.	E1.2.3 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.
Prestatie indicator	Prestatie indicator
P1.2.1 Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden	P1.2.1 Het aantal kilometer vervangen openbare riolering
P1.2.2 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak	P1.2.2 Het afgekoppeld en daarbij zo mogelijk vergroend ha verhard oppervlak
P1.2.3 Het aantal uitgevoerde maatregelen uit het Plan gemeentelijke Watertaken Utrecht om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren	P1.2.3 Het percentage daadwerkelijk uitgevoerde maatregelen ten opzichte van de geprogrammeerde maatregelen om de waterhuishouding en de waterkwaliteit te verbeteren

Toelichting

De nieuwe indicatoren zijn door de Raad vastgesteld op 3 februari 2022 als onderdeel van het Programma Water en Riolering 2022-2026.

5.1.5 Werk en Inkomen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie indicator	
P1.1.1 - Inzet matchingsinstrumenten	Komt te vervallen.

Toelichting

De prestatie indicator 'inzet matchingsinstrumenten' onder de prestatiedoelstelling 'Begeleiden en faciliteren van werkzoekenden, waarbij we streven naar regulier, betaald werk, werken met tijdelijke subsidie of werken met behoud van uitkering' heeft te weinig zeggingskracht. De gedachte was om een beeld te geven van het aantal ingezette instrumenten die ondersteunend zijn bij het maken van een match. Het instrumentarium is echter divers van aard en geeft daarmee geen eenduidig beeld over de inspanningen die worden gedaan om een match en uitstroom naar werk te realiseren.

Wordt (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator

Prestatie indicator

P2.1.1 Bedrag incasso op openstaande schuld bij voormalig bijstandsgerechtigden (doelstelling 3 miljoen euro)	Percentage gerealiseerde betalingsregelingen bij voormalige bijstandsgerechtigden en TOZO ontvangers.

Toelichting

In Utrecht wordt een sociaal incassobeleid gehanteerd. Binnen dat beleid past het minder goed om te sturen op een te incasseren bedrag. Dit brengt mogelijk verkeerde prikkels met zich mee. Binnen sociaal incasseren past het beter om te sturen op gerealiseerde betalingsregelingen. Daarmee wordt enerzijds wel de focus gelegd om openstaande vorderingen te innen en in contact te blijven met de schuldenaar, maar is er tegelijkertijd ook ruimte om een passende oplossing te bieden zonder dat er sec wordt gestuurd op een zo hoog mogelijk bedrag incasseren.

5.1.6 Volksgezondheid

Het programma Volksgezondheid heeft geen structuuraanpassingen.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Algemene Programmadoelstelling	
Vergroten van gezondheidswinst zodat het mogelijk is dat iedereen in Utrecht gezond kan leven.	Elke Utrechter kan in gezondheid leven